

Veselka siūlo ir strateginius objektus parduoti užsienio investitoriams

Vilnius, sausio 19 d. (LA-AGEP) - Apie strateginių objektų privatizavimą spaudos konferencijoje sausio 18 d. kalbėjo buvęs ekonomikos ministras Julius Veselka, „niekad nebuvęs jokioj partijoj“, neseniai išėjęs iš LDDP frakcijos Seime.

Kaip rašo Lina Pečeliūnienė „Lietuvos aida“, jis pradėjo klausimu: Ar gali būti riba, kad tarptautinis kapitalas gali grėsti nepriklausomybei? Ir atsakė, kad ne, nes priešingai atveju Danija ar Liuksemburgą būtų prarijusi Vokietija. Veselka pataria net strateginių objektų kontrolinį akcijų paketą parduoti užsieniečiams.

Jis kritikavo specialiosios paskirties (kuriose yra 70% valstybės kapitalo) akcijų bendrovių sąrašą, kuris dar bus svarstomas Seime. Vyriausybė į tą sąrašą įrašė net žuvies produktų perdirbimą, aliejaus ir taukų gamybą bei kitus visai ne strateginius objektus. Buvęs ministras sakė, kad ministerijų šalinis interesas - neįsileisti privataus kapitalo, pačioms disponuoti turtu. Tokiu atveju sudaromos sąlygos mafijai ir korupcijai, jis sakė. „Tie, kurie privalėtų nulemti, apskritai neturi strategijos, sėdi ir klausia, ištempę ausis, laukia, ką kas pasakys“, kalbėjo Julius Veselka apie vyriausybę.

Dar labiau Veselkai nepatinka, kad specifinių įmonių sąrašas yra ir energetikos sistema. Šiuo metu numatoma, kad 20,000 šios sistemos darbuotojų už investicinius čekius nusipirks 10% energetikos akcijų. Jis pastebė: bus didinami įkainiai už energiją ne įmonių modernizavimui, o dividendams mokėti. Vėliau tuos 10% supirks tie, kam reikia“.

Rimti užsienio investitoriai, pasak Veselkos, nesutiks pirkti tik 20% akcijų, jiems reikia didesnio akcijų paketo. Veselka ir siūlo parduoti akcijų paketą

užsienio investitoriams - nesvarbu, ar jie iš Rusijos, ar iš Vakarų. Kalbėdamas apie Būtingės naftos terminalą, Veselka sakė: „Kol rusas naftos terminale nenusipirks vienokio ar kitokio paketo, nė viena užsienio kompanija ten pinigų nė kiek neįdės“.

Jei Lietuva pati be užsienio investicijų pasistatytų terminalą, tam reikėtų 200 milijonų dolerių iš biudžeto (visas Lietuvos biudžetas - 5,3 bilijonai litų). O naftą pirkti iš Vakarų kainuotų brangiau, negu iš Rytų.

Pasak Juliaus Veselkos, tegul ir Rusija perka Lietuvos strateginius objektus. Mūsų nacionalinius interesus apsaugos „keletas punktų sutartyse“.

„Lietuvos aidas“ Veselkai priminė, kad dalis Mažeikių „Nafotos“ įmonės jau išnuomota Rusijos firmai „Lukoil“ iki 1997 metų. Sutartyje numatyta, kad už nuomą Rusija tiesks naftą Lietuvai. O kiek kartų Mažeikių įmonė negavo tos žadėtos naftos. Veselka paaiškino, kad sutartis sudaryta blogai - nenumatytos sankcijų, atsakomybė už įsipareigojimą nevykdymą. Be to, skiriasi sutartys, kur yra savininko kapitalas, ir kur nėra.

„Lietuvos aidas“ dar klausė, kam išvis reikalingas Būtingės terminalas, jei kontrolinį paketą jame turės Rusijos kapitalas. „Mums svarbu, kad terminalas stovėtų, o kai stovės, galėsime naftą arba iš čia, arba iš čia gauti“, aiškino Julius Veselka, vis prašydamas žurnalistus nebijoti Rusijos ir kritikuoti „cypdavatišką politiką“.

Kaip žinoma, Tėvynės Sąjungos pirmininkas Gediminas Vagnorius yra pasakęs: „Jei „Lukoil“ valdys Būtingės terminalą Lietuvai reikės trečio“.

Julius Veselka nemato Lietuvoje nė vienos politinės jėgos, kuri galėtų vykdyti jo skelbiamą politiką.

Valstybinė įmonė leidžia laikraštį „Lietuva“

Vilnius, sausio 18 d. (LA-AGEP) - Prieš keletą dienų spaudos kioskuose pasirodė naujas dienraštis, pavadintas skambiu vardu „Lietuva“, rašo Ovidijus Lukošius „Lietuvos aida“. Idomu tai, kad šio laikraščio steigėjas ir leidėjas - spaustuvė „Viltis“ yra valstybinė įmonė.

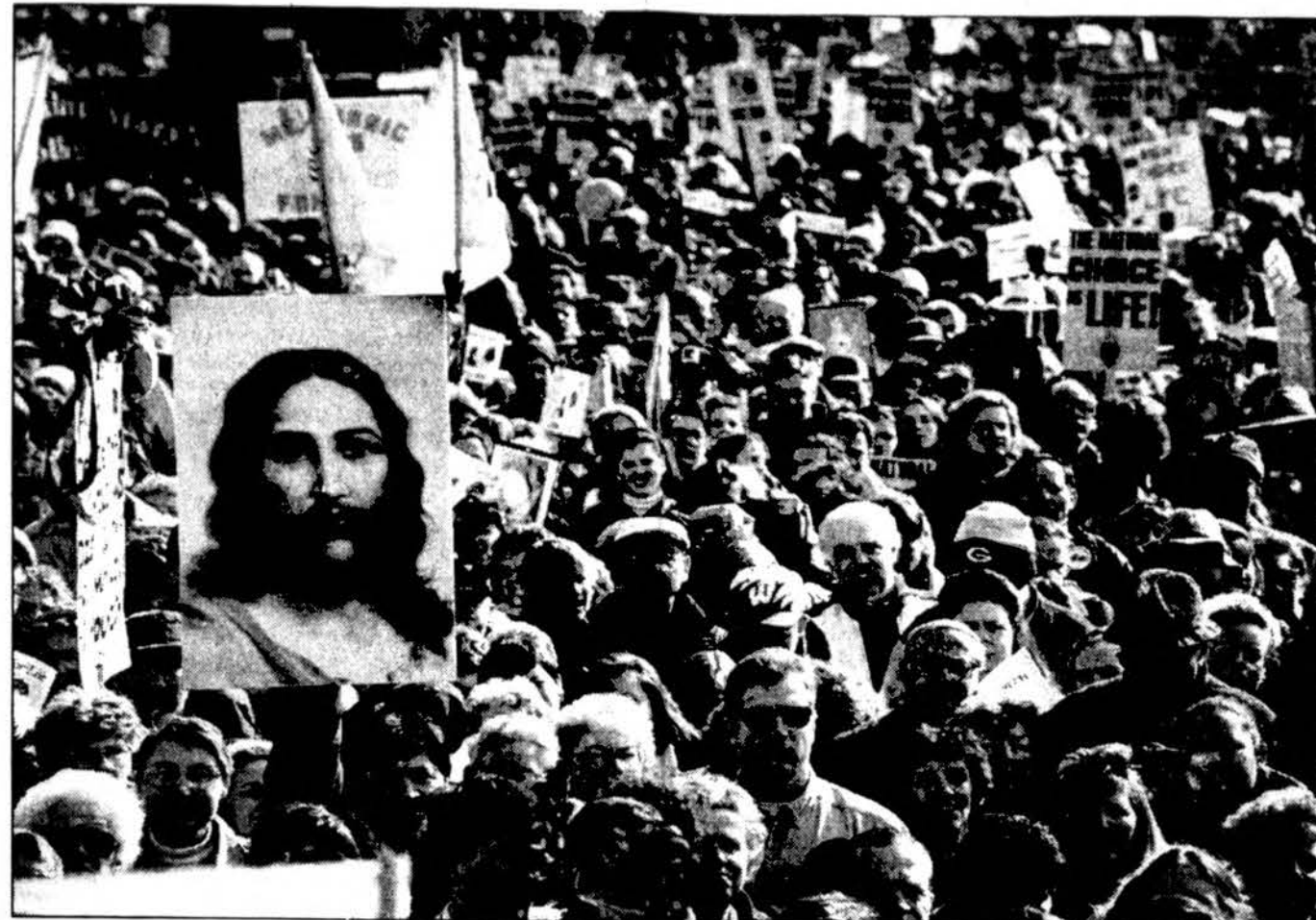
Kaip „Lietuvos aidui“ pasakė vyriausybės atstovas spaudai Vilius Kavaliauskas, „tikėjimės paleisti ne likusius valstybinius laikraščius „Kurjer Wilenski“ bei „Echo Litvy“ ir pasiekti tai, kas yra visame normaliaame pasaulyje: kad neliktų valstybinės spaudos. Tačiau staiga atsirado dar vienas valstybinis laikraštis „Lietuva“. Be to, kai kilo idėja leisti „Lietuva“, paprašius pateikti verslo planą, dienraščio leidėjai to nepadarė. Aš manau, kad valstybė neturėtų leisti savo laikraščio, todėl „Lietuvos“ leidėjams siūlyčiau steigti uždarają akcinę bendrovę ir nerizikuoti valstybės pinigais“.

„Lietuvos“ vyriausiasis redaktorius Rimantas Šlajus nesutiko, kad jo vadovaujamas laikraštis yra valstybinis. Pasak

jo, „artimiausiu metu „Lietuva“ neturėtų būti nuostolinga, tad jos leidimo išlaidos nebus dengiamos iš mokesčių mokėtojų kišenės“. Rimantas Šlajus teigė, jog netiki, kas kas nors iš vyriausybės pareigūnų tiesiogiai mėgintų daryti įtaką laikraščio turiniui.

„Vilties“ spaustuvės generalinis direktorius Romualdas Pakulis taip pat teigė, kad „valstybinės institucijos laikraščio leidimui jokios įtakos neturi“, tačiau pridūrė, jog „Lietuvos rytas“ pažadėjęs daryti viską, kad Lietuvoje penkto dienraščio nebūtų“. Vyriausybės atstovas spaudai neatmetė galimybes, jog „teoriškai įmanoma, kad valstybės pareigūnai galėtų daryti įtaką „Lietuvos“ leidimui“.

Į klausimą, ar „Lietuva“ turi galimybių susirasti savo vietą ankštoje dienraščių rinkoje, Šlajus atsakė: „Dabar Lietuvoje leidžiami du partiniai ir du nepriklausomi dienraščiai, todėl mes, pateikdami objektyvią informaciją, tikimės įsitvirtinti. Be to, visų keturių nacionalinių dienraščių bendras tiražas yra apie 200,000 egzempliorių, tad tikiuosi, kad mus skaitys ir tie

Pirmadienį 45,000 žmonių susirinko prie Baltųjų rūmų Vašingtone pareikšti protestą prieš abortus, minint 22-ąsias „Roe v. Wade“ Aukščiausiojo Teismo sprendimo metines. Tuo sprendimu buvo legalizuoti abortai Amerikoje. Demonstracijoje dalyvavo ir 14 JAV Kongreso narių - visi Respublikonai, ir patvirtino savo griežtą pasipriešinimą abortams. Prisimindamas didžiulę Respublikonų pergalę praėjusiose rinkimuose, New Yorko kongresmanas Michael Forbes pareiškė: „Kokį didelį skirtumą gali padaryti rinkimai. Balsuotojai pakeitė arogantišką, už moters pasirinkimo teisę (t.y., darytis abortą - Red.) pasisakančią Kongresą. Šis Kongresas yra mūsų atmintyje karščiausiai už gyvybę teisę pasisakančią Kongresą“.

Tautininkai ruošiasi savivaldybių rinkimams

Vilnius, sausio 9 d. (Elta) - Kovo 25 dieną įvyksiančiuose savivaldybių tarybų rinkimuose dalyvaus ir Lietuvos tautininkų sąjunga.

Kaip Eltą informavo šios sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona, jos atstovai dalyvaus beveik visų apygardų rinkimų kovose. Vienu savarankiškai, kitur - sudarydami koalicijas su Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos, Krikščionių Demokratų Partijos, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) ir kitų partijų nariais. Smetona tikisi, kad per savivaldybių tarybų rinkimus tautininkai gaus apie 10% rinkėjų balsų.

Tautininkai neateis tuščiomis, sakė Smetona. Jis teigė: „Praeitais metais esame parengę konkrečius ir svarius mūsų sąjungos „Tautai ir valstybei stiprinti“ siūlymus. Visi mūsų kandidatai turi devizą: „Tvarka - teisingumas - tautiškasumas“. Mes manome, kad didžiausia šiandieninė problema - valstybės valdymas. Jeigu čia viešės netvarka, tada apie ką apskritai dar galima kalbėti?“. Anot Smetonos, kita labai svarbi problema - gamybos atgavimas ir plėtra. „Niekam nereikia aiškinti ir įrodinėti, kaip katastrofiškai nualinta mūsų šalies pramonė, žemės ūkis“. Šie du dalykai, tautininkų nuomone, yra patys svarbiausi. Lietuvos Tautininkų Sąjungos pirmininkas tvirtino, kad partija taip pat turi konkrečių pasiūlymų dėl socialinės ir sveikatos apsaugos, švietimo ir mokslo, kultūros, teisėsaugos,

žmonės, kurie iki šiol visai neskaitytė laikraštį“.

Beje, jei tikėsime tiražais, kuriuos skelbia kiekvienas dienraštis, pagal šį rodiklį „Lietuva“ būtų trečia. Tačiau pagrindinius dienraščius ir keletą populiariesnių savaitraščių spaudos kioskuose pardavėjos laiko išdėstyti priešais save, bet „Lietuva“ kol kas guli atokesnėse lentynose.

finansų ir mokesčių politikos, agrarinės reformos, energetikos ūkio pertvarkos.

Šiuo metu Lietuvos Tautininkų Sąjunga (LTS), kuriai gali priklausyti tik Lietuvos piliečiai lietuviai, jungia daugiau nei 2,000 narių. Šios sąjungos savarankiškai skiria veikia visuose šalies miestuose bei rajonuose, išskyrus Anykščius. LTS bendradarbiauja su Ūkininkų Sąjunga, kurios pirmininkas prof. Jonas Čiulevičius yra ir LTS valdybos narys, bei su Darbininkų Sąjunga. Prie LTS yra įsikūrusi ir Jauinių Tautininkų Santalka.

Praeiti metai tautininkams buvo ypač reikšmingi - sukako 70 metų nuo LTS įkūrimo ir 120 metų, kai gimė šios sąjungos

ikūrėjas Antanas Smetona.

Taip pat drauge su Konrado Adenauerio fondu surengta tarptautinė konferencija „Kultūra - tautos būtis pagrindas“. Pirmą kartą dabartinė šalies socialinės rinkos ekonomika buvo išsamiau analizuojama konferencijoje „Domas Cesevičius ir socialinė rinkos ekonomika“. Vilniuje suorganizuotas pirmasis Pasaulio lietuvių tautininkų kongresas, kuriame dalyvavo daugiau nei šimtas delegatų iš Vokietijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Urugvajaus, Rusijos.

Įvairių partijų, visuomeninių organizacijų atstovai bei specialistai buvo sukviesti į konferencijas „Žemės ūkio reforma: Būtinybė, klaidos ir perspektyva politiniu, teisiniu, ekonominiu ir socialiniu požiūriu“ bei „Nacionalinės pramonės ir vidaus rinkos apsauga“.

Laisvės Sąjunga dalyvaus savivaldybių rinkimuose

Vilnius, sausio 24 d. (Elta) - Lietuvos Laisvės Sąjunga sausio 24 d. įteikė pareiškinius dokumentus dalyvauti kovo 25 d. vyksiančiuose savivaldybių rinkimuose. Šios partijos maždaug 25 kandidatų sąrašas bus išskelbtas Kauno mieste, pasakė Eltai sąjungos pirmininkas Vytautas Štusauskas.

Į Kauno savivaldybę bus renkamas 41 narys. Lietuvos Laisvės Sąjunga, pasak jos vadovo, dabar turi apie 1,500 narių. Du trečdaliai jų yra Kaune.

Lietuvos Laisvės Sąjunga - trečioji politinė organizacija, pateikiusi pareiškinius dokumentus. Praėjusią savaitę juos Vyriausiajai rinkimų komisijai įteikė Tautos pažangos partija ir LDDP.

Savivaldybių tarybų rinkimuose turi teisę dalyvauti 19 šalies politinių partijų ir organizacijų.

Pareiškinių dokumentų pateikimo laikas baigiasi vasario 18 dieną.

R. Misiūnas paskirtas Lietuvos patikėtiniu Izraelyje

Vilnius, sausio 24 d. (Elta) - Išėijęs lietuvis Romas Jonas Misiūnas nuo vasario 1 d. paskirtas Lietuvos laikiniu patikėtiniu Izraelyje. Prezidento dekretu jam suteiktas nepaprasto pasiuntinio ir igaliojoto ministro diplomatinis rangas.

Romas Misiūnas gimė 1945 metais Švedijoje. Studijavo Yale universitete, kur igijo daktaro laipsnį. Nuo 1980 iki 1992 dirbo Yale universiteto tarptautinių studijų centre, nuo 1983 m. yra Trumbull Asociacijos vyresnysis bendradarbis, nuo 1993 Harriman Instituto vyresnysis mokslininkas.

1983 m. organizavo ir vadavo žurnalo „Baltic Forum“ redakcinę komisiją, pastaraisiais metais rūpinosi jo leidyba Šveicarijoje. 1990-1992 m. - Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos konsultantas ir patarėjas. Pastaruoju metu buvo Užsienio reikalų ministro patarėjas.

Laikinas reikalų patikėtinis moka anglų, lenkų, prancūzų, rusų ir švedų kalbas.

Į Lietuvą atvyko Švedijos užsienio reikalų ministrė

Vilnius, sausio 24 d. (Elta) - Antradienį Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas priėmė dvių dienų oficialiam vizitui atvykusią Švedijos užsienio reikalų ministrę Lena Hjelm Wallen.

Pokalbyje paliestos trys temos: Baltijos jūros ekologinė apsauga, Ignalinos atominės elektrinės saugumo didinimo klausimai ir padėtis Rusijoje ryšium su įvykiais Čėčėnijoje.

Pabrėžta, kad Baltijos jūros apsauga yra bendras visų jos baseine esančių valstybių reikalas. Lietuva, praeityje būdama sovietų sistemos dalis ir jos vertinama, nemažai prisidėjo prie jūros teršimo, pasakė Algirdas Brazauskas. Dabar jos ekologinei apsaugai skiriamas didelis dėmesys, tačiau be kitų šalių metodinės ir materialinės pagalbos sunku išsiversti.

Algirdas Brazauskas padėkojo ministrei už Švedijos teikiamą paramą, didinančią Ignalinos atominės elektrinės saugumą.

Premjerė Lena Hjelm-Wallen paprašė Algirdo Brazauskos išdėstyti savo požiūrį į padėtį Rusijoje ryšium su karu Čėčėnijoje. Prezidentas sakė, kad, jo nuomone, Rusija nepakankamai įvertino Čėčėnijos pasiryžimą siekti nepriklausomybės,

praktiškai atsisakė dialogo šiuo klausimu.

Dabartinė situacija, Algirdo Brazauskos nuomone, nerodo, kad artimiausiu metu bus surasta išeitis; konfliktas, tikriausiai, tęsis ir toliau. Tačiau laikui bėgant, sakė jis, padėtis Rusijoje turėtų normalizuotis. Algirdas Brazauskas yra tos nuomonės, jog, ir toliau atkreipiant viso pasaulio dėmesį į čėčėnų tautos tragediją, nereikėtų izoliuoti Rusijos nuo tarptautinių organizacijų. Atvirksčiai, tikėtai įtraukiant ją į tarptautinį bendradarbiavimą galima tikėtis, kad Rusija priartės prie Europos demokratinio normų.

Antradienį pokalbyje su Lietuvos užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu Lena Hjelm-Wallen, be kita ko, sakė, kad ji remia Baltijos šalių pastangas tapti pilnateisėmis Europos Sąjungos narėmis. Kaip tik dabar vyksta Lietuvos ir Europos Sąjungos derybos dėl asocijuotos narystės. Sutarties pasirašymas būtų pirmas žingsnis kelyje į tikrąją narystę. Lietuvos užsienio reikalų ministras pasidžiaugė sėkminga raida derybų su Europos Sąjunga ir išreiškė ištikinimą, kad artimiausiu metu sutartis bus pasirašyta.

Lietuva dar nėra palanki smulkiam verslui

Vilnius, sausio 20 d. (Elta) - Penktadienį Vilniuje, „Karolinose“ viešbučiu konferencijai salėje įvyko Ekonomikos ministerijos ir PHARE programos seminaras apie smulką ir vidutinio verslo plėtrą Lietuvoje. Seminaro dalyviams buvo pristatyta PHARE programos ir vidutinio verslo plėtojimo programos projektas.

Privatus sektorius Lietuvoje dabar pagamina daugiau kaip pusę bendrojo vidinio produkto. Apie 40% šio sektoriaus įmonių yra smulkios arba vidutinės. 1994 m. pabaigoje mažųjų įmonių statusą turėjo daugiau kaip 40,000 įmonių, iš jų individualių buvo apie 30,000, o uždarytų

akcinių bendrovių - apie 8,000.

Gamybinę veiklą plėtoja dar nedaug verslininkų: Vilniuje - 17%, Kaune - 34%, vidutiniškai rajonuose - 30%. Pagal veiklos pobūdį dominuoja prekybininkai - 44%. 1993 m. prekių apyvarta privačios įmonės ir turgavietės siekė 1.7 bilijonus litų arba 47% mažmeninių prekių apyvartos (1992 m. - 40%).

Smulkiam verslui plėsti pernai iš Tarptautinio Valiutos Fondo paskolos vyriausybė skyrė 3 milijonų dolerių vertės paskolų su lengvatinėmis palūkanomis. Europos Sąjungos PHARE programa sudarė 8 milijonų eurių fondą teikti paskolas mažų ir vidutinių įmonių projektams. Su šios programos pagalba Lietuvoje įkurti jau šeši verslo konsultaciniai centrai.

Vis dėlto, kaip pažymėta seminare, Lietuvos vyriausybės ir kitokia pagalba smulkiam ir vidutiniam verslui yra per maža. Šios įmonės iš esmės kenčia dėl finansavimo, t.y., lengvatinių kreditų stokos, taip pat joms sunku rasti patalpas.

Dėl šių dviejų problemų PHARE konsultantas Alan Brazevell nuomone, „aplinka smulkiam bizniui plėsti yra nepalanki“. Be to, nėra koordinuojančios organizacijos, kuri rūpintųsi smulką verslo reikalais. Tokia institucija galėtų tapti Smulkaus ir vidutinio verslo plėtos agentūra. Ji įsteigti ir buvo siūloma seminare.

KALENDORIUS

Sausio 25 d.: Šv. Pauliaus apaštalo atšvertimas; Ananijus, Agapė, Viltenis, Ziedė. 1851 m. gimė Lietuvos valstybininkas ir pramonininkas Petras Vileišis.

Sausio 26 d.: Šv. Timotiejus ir Titas, apaštalo Pauliaus mokiniai; Paulė, Rimantas, Sinaga.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS NUOSTATŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Š.m. sausio 19 d. LSS Tarybos nariams, Garbės teismo ir Kontrolės komisijos pirmininkams buvo pasiūsti laiški, liečiantys LSS Nuostatų pertvarkymą ir išleidimą.

LSS Tarybos pirmininko v.s. fil. Kęstutis Ječiaus pavedimu, sudariau LSS Nuostatų komisiją, į kurią įeina:

v.s. fil. Meilė Mickienė; s. fil. Zita Rahbar; v.s. fil. Gintas Placius, sekretorius; v.s. fil. Sigitas Miknaitis, pirmininkas.

Komisijos tikslas — išstudijuoti veikiančius nuostatus, numatyti reikalingus pakeitimus, pateikti Tarybos patvirtinimui ir išleisti nuostatų leidinį. Nuostatų papildymams, patobulinimui ir t.t. neužtenka vien komisijos narių nuomonė, bet reikia Tarybos, kitų LSS institucijų vadovų ir LSS narių pasiūlymų.

Siunčiu jums dabar veikiančių LSS Statuto, By Laws ir Nuostatų kopijas. Iki š.m. kovo 31 d. prašau gražinti jų pasiūlymus žemiau nurodytu adresu. Galite sužymėti pakeitimus raudonu pieštuku ir gražinti tas pačias kopijas, arba laiške surašyti siūlomus pakeitimus, pažymint parafrą numerius. Jūsų pasiūlymai privalo referuoti keičiamiems paragrafams, o ne vien tik bendras nuomonės pareiškimas. Prašau kreiptis į galimai daugiau LSS

narių, ar su jumis dirbančių — bendraujančių vadovų. Sužinokite jų nuomones, išdiskutuokite pakeitimus ir praneškite mums iki nurodytos datos.

Komisijos darbuose numatome:

1. Iki pavasario perredaguoti esamus nuostatus.

2. Paruošti pakeitimus Tarybos balsavimui 1995 m. rudens akivaizdiniame posėdyje. Čia neįskaitomas Tarybos pirm. iniciatyva vedamas rinkimuose siūlytų nuomonių pristatymas.

3. Paruošti 1996 m. LSS vadovybės rinkimų nuostatus Tarybos balsavimui akivaizdiniame posėdyje.

4. Nenumatav LSS „By-Laws of the Lithuanian Scouts Association“ pakeitimo Illinois valstijoje.

5. Su Tarybos pirmininko pritarimu, 1996 m. pradžioje išleisti naują „Lietuvių Skautų sąjungos Statutus, By-Laws ir Nuostatų“ leidinį.

Kviečiu LSS Tarybos narius, kitų institucijų pirmininkus ir visus vadovus aktyviai dalyvauti ir siūlyti nuostatų pakeitimus komisijai. Visais nuostatų pakeitimais reikalauju prašau kreiptis laišku ar telefonu: Sigitas Miknaitis, 3101 Grandview Pl., Darien, IL 60561-1659, tel. 708-985-1820.

Budėkime!
v.s. fil. Sigitas Miknaitis
LSS Nuostatų komisijos pirm.

MANO TĖVYNĖ

vydūnas

9. Keistuolis

Didysis mūsų tėvynės žvėris su žmogumi elgiasi keistokai. Jo protas kitoks, nei visų gyvulių. Viskas jame keista. Tuo įsitikinime, kiekvieną sykį jį sutikę.

Vieną gražią pavasario dieną prieš daugelį metų iš šiaurinių Nemuno žiočių per marias iš Tilžės į Rasytę plaukė garlaivis. Iš pradžių visų žvilgsniai per vandens plotus skriejo link kopų, po to keleviai išleido ir kalbas. Tik vienas jaunas žmogus nesitraukė iš laivo pirmagalio, žvelgdamas į gyvus bekrasčius vandenį, jų šviesą ir spalvų žaismą.

Tik štai vandenį pasirodė kažkas neįprasta. Tai buvo dar toli. Bet greitai nuo veidrodinio vandens paviršiaus atsiskyrė didingi ragai ir galva. Tai buvo elnias. Matėsi jau net šlapi gaurų sūkuriai ant jo nugaros. Elnias plaukė. Taip toli nušyres nuo abiejų krantų. Žmogui toks plaukimas atrodytu kaip amžinybė, o elnias nepabūgo, ramiai sau irklavo. Jis troško patekti į kitą krantą.

Kas jį paskatino tokiam žygiui? Iš kur ta jo narsa? Gal jis jau buvo regėjęs kitą krantą nuo savojo? Ar teko jam kada po jį dairytis? Žmonės juk žino, kad elniai ganosi abiejuose krantuose. Bet kas apie tai pasakoję šitam elniui? Gal žiemą jis jau buvo nukeliavęs per ledą į kitą krantą? Gal jam ten nepavyko įsikurti, jis panorė sugrįžti, nors ledo tilto jau nebuvo, ir abu krantus siejo tik banguojantys vandenys.

Tokių klausimų galybė. Ir žmogus visuomet stengiasi ir juos atsakyti. Bet ar jie yra

esminiai? Tik viena aišku — gyvulio sąmoningumas pasireiškia kitomis jėgomis, kitokiais sugebėjimais.

Kaip visa gyvenime susiję! Visai nedaug laiko prabėgo po tos kelionės garlaiviu, ir mūsų minėtasis jaunuolis apsinakvojo vienkiemyje prie Rusnės. Rytė jis anksti pakirdo, buvo nusprendęs keliauti ir pelkmiške. Prisiartinęs prie vartelių, pastebėjo kažką ten jau stovint, tokį stebėtinai ramų. Tai buvo elnias. Pakėlęs galvą, karpdamas ausimis, jis taip žiūrėjo į ateinantį, lyg būtų jo laukęs.

Jaunasis vyras sustojo prie vartų ir nužvelgė gyvulį, skyrė juos vos keli metrai. Elnias buvo nepaprastai didelis ir stiprus. Abipus galvos didingai išsikėdę ragai ir galva. Tai buvo elnias. Matėsi jau net šlapi gaurų sūkuriai ant jo nugaros. Elnias plaukė. Taip toli nušyres nuo abiejų krantų. Žmogui toks plaukimas atrodytu kaip amžinybė, o elnias nepabūgo, ramiai sau irklavo. Jis troško patekti į kitą krantą.

Visa jo laikysena skyrėsi nuo kitų žvėrių. Gyventojai vis dar skundžiasi, esą sutikti elniai nesitraukia iš kelio. Šių dienų žmogui jie nerodo jokios pagarbos. Teisybę sakant, netgi niekina jį.

Sunku pasakyti, kodėl taip yra. Juk žmonės jiems palankūs. Rūpinasi jais, paskutiniai didžiųjų tėvynės žvėrių, taurų ir stumbrų palikuonimis. Tik nesuprasi, ar elniai globojami dėl jų retumo, ar dėl to, kad tai retas medžiotojų laimikis.

Kas dar nulemia žmogaus ir gyvulio santykius? Visumos gyvenime žmogus tik sąnarys,

Philadelphijos skautės ir skautai gieda kalėdines giesmes Kūčių pobūvyje. Nuotr. Audronės Gulbinienės

KŪČIAS BAIGĖME GERUOJU DARBELIU

Gruodžio mėnesį, besiruošdami artėjančioms šventėms, vieną sueigą paskyrėme mūsų jaunųjų skautų supažindinimui su lietuviškais Kalėdų papročiais ir tradicijomis. Skautės, jauniausios agumonės ir mūsų vienintelis vilkiukas kandidatas traukė burtus, spėjo, vieni kitų laimė ir ateitį. Žiūrėdami į šešėlius, į vandeninį liejamą vašką ir kt. — spėjome, ar ateinantieji metai neš laimę. Lietuviški papročiai domino net pačius jauniausius. Susipažinę su tradicijomis buvo pasiruošę dalyvauti tradicinėse Kūčiose.

Giedrią ir šaltą gruodžio mėnesio dieną Philadelphijos „Laisvės Varpo“ vietininkijos skautai ir skautės anksti rytą susirinko lietuvių parapijos

salėje. Dengė stalus, puošė sceną, ruošė maistą, kurį, namuose pagaminusios, atvežė sesės skautininkės.

10:30 val. ryte visi dalyvavo kun. Burkauskos aukojamose šv. Mišiose. Po Mišių skautiškoji šeima susirinko parapijos salėje prie Kūčių stalo. Tėvas Burkauskas palaimino valgius, o sesės skautės uždegė žvakes. Visus jungė maloni šventiška nuotaika. Dalinomės kalėdaičiais, linkėdami vieni kitoms Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Susėdę vaišinėmės gardžiais tradiciniais Kūčių valgiais.

Jaunieji skautai dėklamavo gražius eilėraščius, giedojo Kalėdų giesmes, giedojimą jungdami ir visus svečius. Esame

dėkingi ilgametei skautų rėmėjai Lynne Cox ir Gintarui Labučiai, kurie pasiūlė prisidėti prie šventiškos nuotaikos, padėdami giesmes smuiku ir akordeonu.

Gaila, kad šioje Kūčių šventėje liko keli tušti stalai, o maisto „beaucoup“. Džiugu, kad Philadelphijos skautai ir skautės visada galvoja apie kitus. Visi klausė: „Ka darysime su likusiu maistu?“ Mūsų jauniausios skautiukės pasiūlė likusius valgius atiduoti vargšams. Priimdamos pasiūlymą, vadovės pasitarė su Tėvu Burkausku.

v.s. Vladas Vijeikis

KVIEČIAME DALYVAUTI

Skautininko Vlodo Vijeikio pagerbimas, jo 75 metų amžiaus sukaktuvėse ir jo 25 m. „Skautų aid“ techninio redaktoriaus darbe.

Norime prisiminti skautininko Vlodo paliktus darbus skautiškoje veikloje, ypač Čikagos „Lituanicos“ skautų tunte.

LSS apdovanotas Geležinio Vilko ordinu, rašytojas, menininkas, linksmo žodžio sakytojas, „Tauro rago“ orkestro vadovas, Perkūno žinyčios statytojas, Rako stovyklavietėje aukuro mūrytojas. Lietuviškų ornamentų puoselėtojas, medžio darbų ir Kaziuko mugės vadovas — vykdytojas ir daugelio kitų žmoniškų ir skautiškų darbų sumanytojas.

Pagerbimas — sueiga š.m. vasario 5 d., sekmadieni, 2 val. p.p. vyks Jaunimo centro kavinėje. Prisiminsime brolio Vlodo gyvenimo nukeliautą kelią — rimitai ir linksmai pritariant „Tauro ragui“, palinkėsime jam dar daug gerų ir skautiškai darbinių metų.

Kviečiame dalyvauti visą Čikagos skautišką šeimą ir visuomenę.

LSS Pirmijos vardu

PULK. J. ŠARAUSKO VYČIŲ DRAUGOVĖS SUEIGA

Po ilgokos pertraukos senieji Pulk. Juozo Šarausko draugovės skautai vyčiai susirinko pasitarimui gražiose Dailos ir Juozo Liubinskų namuose. Kadaiše ši vyčių draugovė buvo veikli ir nemažai pasidarėvusi Čikagos lietuviškos skautijos veikloje. Sueigai vadovavo skautas vytis vs Gediminas Deveikis, dabartinis LS Brolijos skautininkų skyriaus vedėjas. Atgaivinant veiklą, buvo trumpai aptarti ateityje numatomi atlikti darbai. Kitas šios draugovės susirinkimas numatomas vasario 19 d., sekmadieni, Lietuvių centre, Lemonte, tuoj po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje.

Senieji vyčiai ir jų žmonos buvo nustebinti Juozo ir Dailos Liubinskų namais. Visi jautėsi tarsi sumaniai įruoštamame nuostabiame muziejuje. Kiekviena namo siena papuošta įvairiais muziejiniiais rinkiniais. Ypač į akis krito didžiulis velnių rinkinys, savo apimtimi galintis prilygti tokio pobūdžio muziejui Lietuvoje. Nuostabūs įvairių dydžių kryžiai, jų tarpe du net trijų pėdų aukščio koplytstulpiai. Čia matėme ir miniatiūrinį Kryžių kalną su daugybe meni-

š. Iš vieno kambario į kitą eidami, matėme skirtingus eksponatus, kaip: akmens amžiaus kirvius, gintaro dirbinius ir gintaro gabalus su juose įklampusiais vabzdžiais, pirmuosius Lietuvos pinigus, kaldintus Vilniuje. Koridorijų sienos papuoštos senųjų Amerikos gyventojų — indėnų piešiniais ir kovos įrankiais. Matėme ir iš medžio išdrožtus didžiųjų Lietuvos kunigaikščių biustus. Ant virtuvės sienų — gausybė virtuvės apyvokos ir tautosakos dirbinių. Juozas ir Daila įdėjo daug pinigų ir darbo, rinkdami įvairius meno ir istorinius dirbinius. Jų namų sienose nesimatė tuščių vietų. Visi eksponatai labai patraukliai ir meniškai išdėstyti.

Skautininkai Juozas ir Daila Liubinskai yra daug savo darbo įnešę į „Lituanicos“ ir „Kernavės“ tuntams Čikagoje. Brolio Juozo vadovaujama jaunesniųjų skautų draugovė buvo viena žymiausių, kurion patekti norėjo kiekvienas vilkiukas. Sesė Daila dirbo su paukštytėmis, talkindavo stovyklos administracijai, „Kernavės“ tunto stovyklai. Teko būti ir stovyklos viršininke.

Liubinskai užaugino tris sūnus ir dukterį. Visi buvo veiklūs tuntuose. Tai 100% skautiška šeima.

Senieji skautai vyčiai ir jų žmonos dėkingi skautininkams Dailai ir Juozui už suteiktą progą pasidžiaugti jų namuose esančiais muziejiniiais ir meno kūriniiais.

s.v. A. Pauzuolis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo“ prenumeratą atlyginama iš anksto

JAV	Metams	½ metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą — Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$55.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Buvo nutarta maistą palikti klebonijoje, kad neturtingieji, kurie lankys kleboniją (o jų būna daug), galės skaniai pavalgyti. Taip šį šventišką susiejimą Philadelphijos lietuvių skautai ir skautės užbaigė geruoju darbeliu.

Sesė Diana Gulbinaitė

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Vasario 5 d. — v.s. Vlodo Vijeikio pagerbimas 2 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje.

Kovo 5 d. — Čikagos skautų ir skautiškų Kaziuko mugė Jaunimo centre.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Seštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prilma „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 747-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams suvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai primumi absoliučiai punktualiai. Susitarimul (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBE — NERVŲ IR EMOCINES LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v. p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta kelvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir seštd. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS. ŽAIZDAS IR IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGUA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJ A KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBE — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12. ketvd. 12 - 4 v. p.p., penkd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGUA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGUA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Seštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviskai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7555

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGUA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

LIETUVOS ŽMONĖS TAPO APGAUTI IR NUSKURDINTI

IGNAS MEDZIUKAS

Aukštosios mokyklos ir institutai

Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas, kalbėdamas spalio 25 d. UNESCO vykdamosios tarybos sesijoje Paryžiuje, sakė, kad Lietuvoje gyvena per 81 proc. lietuvių, bet jie neužgožia etninių mažumų (8 proc. rusų, 7 proc. lenkų ir kitų tautybių). Jos turi savo mokyklas, spaudą, gyvena aktyvų kultūrinį gyvenimą. Lietuvoje veikia 15 aukštųjų mokyklų, per 30 valstybinių mokslo institutų, kur dirba 8,300 mokslininkų, iš jų 750 habilituotų daktarų.

Greit bus 5 metai, kai Lietuva atstatė nepriklausomybę, bet dauguma jos gyventojų tebėra labai sunkiose sąlygose. Spaudos žiniomis, Lietuvos gyvenimo lygis yra žemesnis už Latvijos ir Estijos gyventojų.

Kai dabar palyginame, kas vyko vadinamoj tarpukario Lietuvoje, kurios nepriklausomybės atstatymas buvo paskelbtas 1918 m. vasario 16 d. ir kurios gyventojai buvo žiauriai nukentėję nuo Pirmojo pasaulinio karo, vokiečių nuolatinių rekvizicijų ir dar dvejus metus vykusių atkaklių kovų dėl nepriklausomybės, iš tikrųjų tai buvo sunkūs metai, bet lietuvių tauta ištvėrė ir žengė sparčios pažangos keliais. Reikia žinoti, kad tuo metu įvai-

rioms sritims trūko specialistų, kuriuos tik vėliau ėmė ruošti įsteigtos vietos mokyklos arba kandidatai siunčiami į užsienio mokslo įstaigas. Per trumpą laiką kraštas atsigavo.

Negalima suprasti, kas yra dabar, kai Lietuva turi tiek aukštųjų mokyklų ir tiek aukšto rango mokslininkų, kas klaido jai atsigauti. Kaip atsakymą pateikiu keletą gautų laišku iš Lietuvos ištraukų. Tegul skaitytojas pasidaro išvadą.

Pasotinti vilką ir išsaugoti savo kailį

Veterinarijos gydytojas, siūsdamas švenčių sveikinimus, rašo: „Rusiška meška, nors ir su aplaužytai nagais, nerimsta. O Vakarai tūpčioja vietoj, į burnas vandens prisisėmę. Mums gerai pažįstamas burliokiškas cinizmas. Dabar verčia Lietuvą vėl įsileisti Trojos arklį – padaryti į Karaliaučių karinį koridorį. Vėl grasina ekonomine blokada, o persikrikštiję vietiniai bolševikai trina užpakalius, nežinodami, kaip pasotinti vilką, išsaugojant sveiką kailį. Dabartinės valdžios pasimetimas ir akulamas akivaizdus kaip niekad. Naftos terminalą „stato“ jau keletą metų savo kišenėse. O rusams to tik ir reikia – užskola kranelį ir čiuožkite rogemis. Aš manau, jog būtų gerai, kad ten pas jus atvyks-

tancius mūsų politikus gerai „išmaudytumėt“, o ne flirtuotumėt. Dabar jau atvirai į atsakingas vietas kiša senus komunistus, viešai per spaudą pagarsindami jų biografijas: buvęs partinis darbuotojas, sekretorius, instruktorius ir t.t. O kriminogeninė situacija pralenkė visas ribas. Jau siautėja paguliai, užpildami senutes gatvėse dėl poros litų. Nelinksmos šventinės naujienos. Jau ir ministras pirmininkas dvasiniškai išvadino nuvalkiotus senus bolševikinius terminus – kulto tarnai. Kauno vyskupijoje kunigai savo parašais „Lietuvos aide“ dėl to pareiškė pasipiktinimą“.

Nomenklatūrininkai tapo turtuoliais

Buvęs vidurinės mokyklos mokytojas, nuo 1988 m. rudens išijungęs į Sąjūdį, dabar dirba sargu, kad papildytų savo pajamas, reikalingas pragyvenimui, rašo: „Praėję mūsų nepriklausomos Lietuvos metai daug ką pakeitė. Sunku patikėti, kad nemaža dalis buvusių sąjūdiečių pasuko kairiuoju keliu, pasinaudojo Sąjūdžio priedanga užimti valdininkų postus ir šiandien kartu su komunistais siekia įtvirtinti savo valdžią. Nors aš buvau išrinktas miesto atstovu, tačiau balandžio mėn. atsakiau juo būti, nes negaliu priimti atsakomybės už vykdomą pastatų privatizaciją, už veltui žemės sklypų pardavinėjimą, už biudžeto lėšų švaistymą.“

Taip, mielasis, mūsų nepriklausoma Lietuva pamažu pereina į komunistų rankas. Nesinori jums gadinti nuo-

taikos, tačiau atvirai reikia pasakyti, Lietuvos žmonės tapo apgausti ir nuskurdinti. Labai neaiški Lietuvos ateitis. Daug smurto, nužudymų, vagysčių, o svarbiausia tai, kad didžioji žmonių dalis vos gali pragyventi. Labai didėja bedarbių, o saujai nomenklatūrininkų jau tapo turtuoliais“.

Intelligentai – antrarūšiai žmonės

Buvusi mokytoja, dabar pensininkė, kurios vyras inžinierius, anksčiau buvusi palanki LDDP ir jos kandidatams, dabar nusivylusi rašo savo draugei: „Niekad negalvoju ir niekas negalvojo, kad tokia sunki padėtis ištiks inteligentus, Lietuvai atgavus laisvę. Žinojau, kad pereinamas laikotarpis bus sunkus, kad reikės susispausti, bet kad įsivyras tokia neteisybė, toks melas, tokia spekuliacija, niekad negalvojome. Sunku ir pikta, kai dabar visur ir visada visus pensininkus vadina socialiai remtiniais žmonėmis. Visi gydytojai, mokytojai, inžinieriai, meno žmonės pasijuto antrarūšiais žmonėmis, o visokie sukčiai gyvena. Kur mes einame ir kas laukia Lietuvos? Visi su baimės žvalgosi, o mūsų karta jau nesitiki sulaukti geresnių dienų. Meldžiam Dievą, kad nors vaikams ir vaikaitiams būtų lengviau gyventi“.

Beveik prieš du metus „Lietuvos rytas“ Vilniuje įkūrė pirmąją platinimo tarnybą, o nuo šių metų, sausio 1 d. tokios tarnybos, platinančios daugiau kaip pusę visos prenumeratų, veiks dvidešimtyje šalies miestų. Kiekvieną naktį iš spaustuvės išvažiuos 28 platinimui skirti automobiliai su „Lietuvos ryto“ emblema. Dienraštis galima užsiregistruoti pasirinktam laikotarpiui, o jį užsisakęs asmuo, „Lietuvos ryto“ galės skaityti jau kitą rytą.

Ne tokios nepriklausomybės buvo laukiama

Dar vieno laiško ištrauka: „Šiuo metu padėtis neaiški ir be perspektyvų. Susirasti darbą darosi vis sunkiau. Lietuvoje visiškai anarchija. Įstatymai primami, tačiau jie nevykdomi, nes savivaldybės tvarkosi, kaip tik išmano. Visur biurokratizmas ir kyšininkavimas. Dešinieji ir kairieji (nors visi vienodi) užuot susivieniję jėgas, protus ir pasistengę kaip nors padėti Lietuvai bei jos žmonėms, kovoja tarp savęs dėl valdžios. Viešpatauja nusikaltėliai, mafiozai: plėšia, sprogdina, degina, žudo. Kai nesutaria viršūnės, tvarkos nėra ir kitur. Kartais galvojame, gal pamažu įsiviešpataus tvarka, bet nėra tokios politinės partijos ir asmenybės, kuri galėtų atvesti į tvarką“.

Pagaliau rašantis laiška padaro išvadą: „Vadovai krašte neturi laiko tvarkyti reikalų, nes kelionės po pasaulį – jų pagrindinis darbas“. Laiške samprotavimas užbaigiamas nusivylimu: „Ne tokios nepriklausomybės laukėme ir tikėjome!“

DIDŽIAUSIO LIETUVOS DIENRAŠČIO JUBILIEJUS

Didžiausiam šalies dienraščiui, visiems įrodančiam, kad „rytas Lietuvoje prasideda Lietuvos rytu“, 1995 m. sausio 1 d. sukako 5 metai.

1990 metais tokiu pavadinimu pradėję eiti dienraštis teturėjo 50 darbuotojų, iš kurių 22 buvo žurnalistai, o šiuo metu jame dirbuoja 600 žmonių, tarp kurių yra apie 90 „plunksnos brolių“. „Naujagimio“ apimtis buvo 8 puslapiai, ekonominės blokados metais ji buvo perpus sumažėjusi, o dabar „Lietuvos rytas“ per savaitę išleina vidutiniškai 48 puslapių.

Įsimintiniausiais šių penkių metų įvykiais vyriausiasis dienraščio redaktorius Gedvydas Vainauskas vadina tai, kad pradėjo eiti pirmadienio numeris, įkurta akcinė bendrovė ir nuosava spaustuvė, suteikianti tam tikrą nepriklausomybę.

Beveik prieš du metus „Lietuvos rytas“ Vilniuje įkūrė pirmąją platinimo tarnybą, o nuo šių metų, sausio 1 d. tokios tarnybos, platinančios daugiau kaip pusę visos prenumeratų, veiks dvidešimtyje šalies miestų. Kiekvieną naktį iš spaustuvės išvažiuos 28 platinimui skirti automobiliai su „Lietuvos ryto“ emblema. Dienraštis galima užsiregistruoti pasirinktam laikotarpiui, o jį užsisakęs asmuo, „Lietuvos ryto“ galės skaityti jau kitą rytą.

G. Vainauskui kelia nerimą tai, kad „Lietuvos žmonių gyvenimas vis negerėja“, nes nuo to priklauso tiražas. Tačiau jis džiaugiasi, kad „Lietuvos ryto“ kolektyvui pavyko išvengti nesutarimų ir aštrių konfliktų, neretai pasitaikančių daugelyje kitų redakcijų.

Vyriausiasis redaktorius teigia negalįs jaustis tvirtai ir saugiai, nors dienraščio tiražas apie 20,000 egzempliorių didesnis už pagrindinių konkurentų tiražą. „Mes sau nieko nelinkime – norime, kad mūsų šalies žmonės gyventų turtingiau, nes tai bus geriausias mums“, sakė G. Vainauskas.

(Elta, 12.30)

PAGUODA TELEFONU PANEVĖŽYJE

Neseniai atkurta Panevėžio katalikių moterų draugija steigia paguodos telefoną, veiksiantį išties parą. Jau atsirado apie dvidešimt žmonių, daugiausia turinčių aukštąjį ar specialų vidurinį išsilavinimą, kurie pasiryžę budėti prie telefono. Pretendentus šiam darbiui dar paruoš psichologai.

(LR, 01.04)

Danutė Bindokienė

Kas laimėjo Čečėnijoje?

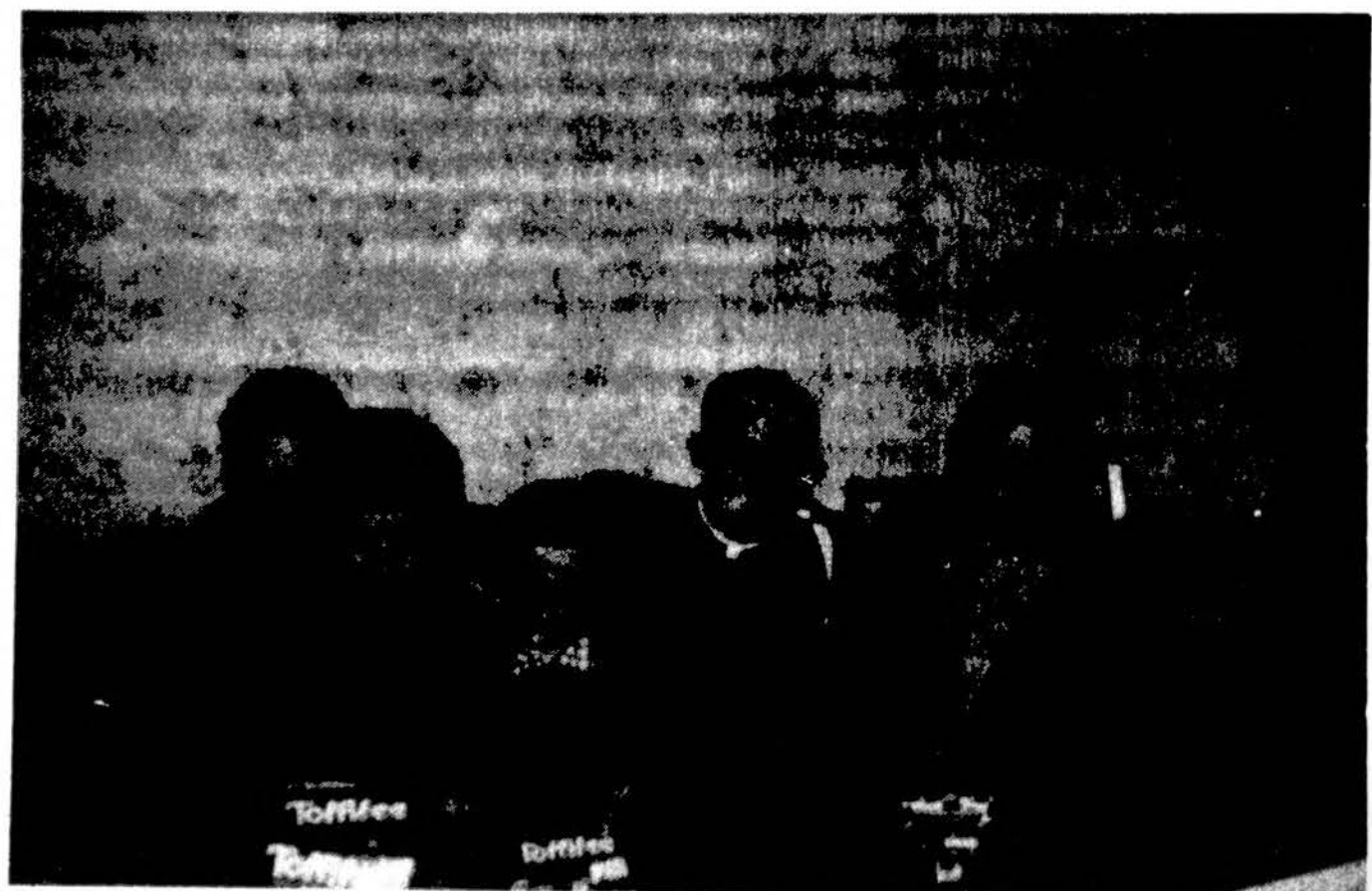
Po daugiau kaip penkių savaičių bombardavimo, apšaudymo iš sunkiųjų pabūklų, šimtų, o gal ir tūkstančių, žuvusių karių bei civilių, Jelcinas iš Maskvos pagaliau paskelbė pasauliui, kad „Rusijos Konstitucija atstatyta karinių pajėgų dėka“, Čečėnijos „mafija“ sutramdyta. Žinoma, tuos ar panašius žodžius jau esame kelis kartus girdėję, o mūsų Grozne bei kitose aplinkinėse vietovėse tebevyksta, kaip vykę. Čečėnai traukiasi į kalnus persigrupuoti ir tęsti partizaninį karą. Civiliai Grozno gyventojai, kurie nespėjo pabėgti iš miesto, kenčia šaltį, badą ir didžiausią vargą. Daugelis sunkiausioje padėtyje esančių yra kaip tik rusų tautybės, nes jie neturi kur trauktis, neturi kaimuose giminių ar pažįstamų.

Karinė jėga, panaudota Čečėnijoje, yra lyg dviašmenis kardas, netikėtai atsisukęs prieš pačią Rusiją, suluošinęs pasaulio pasitikėjimą Jelcino demokratiškumu. Čečėnijos puolimas privertė su pasipiktinimu nusigręžti daugumą draugų, bet sustiprino Jelcino priėmimą pozicijas. Tikslu karine jėga Rusija nepasiekė, nes čečėnai atsisakė „kooperuoti“ ir nusilenkti Maskvos reikalavimams, paaukoti nepriklausomybę bei savo tautinį identitetą.

Rusija, neseniai vadinta Sovietų Sąjunga, jau iš anksčiau žinoma greitu ginklų žvanginimu, pratusi visus nesklaidumus su artimesniais ar tolimesniais kaimynais spręsti karine jėga. Prisiminkime Vengrijos okupaciją 1956 m., tankus Čekoslovakijoje 1968, grąsinimus invazija Lenkijai, Baltijos valstybėms. Trejiems metams praėjus po Sovietų Sąjungos išnykimo, Rusija tebesilaiko „senų tradicijų“, tarsi negalėdama apsispręsti, kuria linkme kreipti savo ateitį. Nepaisant Jelcino kalbų apie „naują Rusiją“, jos užsienio politika tebedvelkia carų imperiaлизmu bei sovietų diktatūra. Praeitais šešėliais nelengva nusikratyti, ypač susidūrus su kasdieniniais rūpesčiais, ekonomikos, privatizacijos, nusi-

• 1956 m. lapkričio 4 d. sovietų karinės pajėgos įvestos į Budapeštą, kur turėjo sutramdyti vykstančias antikomunistines demonstracijas Vengrijoje.

• Pirmoji moterų kolegija Amerikoje pradėjo veikti 1837 m. lapkričio 8 d. South Hadley, MA; tai buvo Mt. Holyoke moterų seminarija.

Kūčių vakariene Daugėliškiu klebono kun. Kęstučio Ralio globojamų Brazilijų šeimoje su keturiomis vaikūčiais. Kun. K. Ralys – viduryje.

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

2 Tik aš jokios dalies ir jokio naujo rūpesčio tada nenorėjau. Tiesa, kiek galėdamas, padėjau jam vienkiemyje naujas, daug patogesnes negu pats vienas būtų galėjęs, trobas susistatyti, užtat dabar, kai panūdau į pensiją, spirte spyrė keltis po jo stogą. Sakė, visas gerasis trobos galas visą laiką stovi tuščias: įsikraustyk ir gyvenk. Net juokavo, kad nė šeiminių ieškoti nereikės. Kol paskolą ir savo dalį sudorosi, galėsiu pas juos ir valgyti. Esą, nors ir šimtą metų gyvenčiau, vis tiek visko kiek jam esu sukūšęs per pilvą nespėčiau perleisti. Bet aš vis norėjau savaip. Net su būsimu vedėju ir jo jauna žmona susitarėm, kad, kiek tik norėsiu, galėsiu gyventi mokykloje. Juodu nusikels žemyn į mano butą, o aš į viršų, ir galėsiu gyventi, kol panūsiu kur kitur. Bet jau taip yra, kad žmogus šaudo, o velnias kulka gauda. Tik po kiek laiko, kai jau artėjo laikas kraustyti, pagalvoju, kad tikras mokyklos namo savininkas yra ne mokyklos vedėjas, bet savivaldybės, tai ėmiau ir pašnekinau valsčiaus viršaitį. Tada jis man tai ir pagiedojo, kad jau po laiko. Esą, jeigu būčiau laiku pašnekinęs, jie būtų pagalvoję, gal man, kaip senam mokytojui, būtų išnuomavę, bet dabar šaukštai popiet, jie tą butą užleido Mortutei. Už butą ji valys mokyklą, net mokyklos kiemą pašluos. Nebereikės samdyti sargo. Žiemą ir pečius pakurs. Bus patogiau ir mokytojams, kai mokyklos sargas visada bus čia pat po ranka. Ką begalėčiau sakyti. Laikiniai daiktus atsigabenu pas brolių. Tik laikiniai, bet va ir daiktai ir aš pats praturpėjom čia lig šiol. Ir apsiptom. Retkarčiais vaikų

laikraščiams suregzdavau po kokią pasakėlę. Tokių rezgėjų, matyti, nedaug tebuvo, kad redaktorai spausdino ir dar prašė daugiau rašyti, tai, atsikėles pas broli, vėl ėmiau šį tą rašinėti, pagaliau toptelėjo, kad galėčiau surašyti, kaip gyvenau ir kur ką mačiau. Iš lengva rašėsi. Nepajutau, kaip susikrovė didoka krūva popierių. Nunešiau paskaityti mokytojams. Juodu buvo sužavėti ir ragino, kad ieškočiau leidėjo. Pasidrašinęs nuvežiau į Kauną. Žmogus paėmė, pavartė, pagyrė rašyseną, kad lengva bus skaityti ir po poros savaitių parašė, kad leis. Dėl kai kurių vietų, rašė, reikės dar pasitarti, bet tai esančios tik smulkmenos. Pati knyga gera, o dėl kitų smulkmenų esą susitarsim, kai atvažiuosiu. Ir dar paragino, kad su atvažiavimu ilgai nedelsčiau. Žinoma, nedelsiau. Nors Europa jau buvo beilsiliepanojanti, bet mums atrodė, kad viskas gal praūš po šalį, ir paliksime laiminga sala, panašiai kaip Šveicarija per Pirmąjį. Tai ir su leidėju dėl honoraro tik sumušėm rankas. Pažadėjo penkiolika procentų ir kad ateinančiais metais knyga tikrai bus. Jeigu būtų pasakęs, kad nieko nemokės, ir tai nieko nebūčiau sakęs. Vaikų laikraščiai niekada nieko nemokėjo, tik išpausdindavo ir buvo smagu, kad kas nors skaito, o čia visa knyga!

Ir vėl tos velnio nešiojamos kulkos... Rusai, tariamai Sovietų Sąjunga, panoro Lietuvos ir pasiėmė. Išgirdom, kad jos kariuomenė peržengė Lietuvos sieną, o Kaune jau Maskvos pastatyta valdžia. Tai tau ir Šveicarija. Netrukus valdžia pakito ir čia. Aš pats kurią dieną irgi gaunu laiškelį, kad visi mokytojai, jeigu per vasaros atostogas susigalvotų kur išvykti, išvykdami turi palikti adresus, kur juos prirėkūs būtų galima pasiekti. Perskaitęs nusijuokiau ir išmečiau, bet neturėjau jokio noro, kad manęs kokiam paraudusiam geltonspaniui galėtų prirėkti, susikroviau lagaminėlį ir išvažiuavau.

Nulėkęs į banką, dar spėjau pasiimti sutaupus (mokytojas įspėjo, kad bankuose esą indėliai tuoj bus valdžios nusavinti) ir nesuklydau: kas kitą dieną norėjo pasiimti, nebegavo.

Išvažiuavau, nors ir pats nežinojau kur važiuoti. Sustojau Kaune. Užėjau pas leidėją. Buvo nei šioks, nei toks. Juos valstybino, ir net nenaujant, ką darys jam. Tikėjosi kol kas pasiliukti; bet iš mano knygos vargu kas beišeis. Nebent smarkiai pataisyčiau. Revoliucijos ne taip aprašytos, o kovos su raudonarmiečiais tegal tik bėdos užtraukti. Šiuo metu, kai čia pat yra tam tikrų žmonių, būtų gera, kad rankraščio neimčiau. Esą tik akis atkreipčiau. Jeigu norėsiu, kada nors kita syki. Išėjau supliuškęs, nes buvo aišku, kad knygos nebebus. Ir nereikia. Jeigu negaliu pasakyti kaip iš tikrųjų buvo, tai vertčiau tegu visiškai nebus buvę.

Pasidairiau Kaune, aplankiau keletą senų pažįstamų, su kuriais glaudesnius ryšius palaikiau. Artėjo rugiapūtė. Dingtelėjo, kad broliui gali būti pats sunkiausias laikas. Su mėšlu, su šieniu gali dar vieną kitą pagaišti, bet ne su rugiais. Nulinkusi varpa švilptels, meskis dalgi ant peties ir lėk, kad spėtum, kol ji į dangų neatsitaisė. Paskubėjau namo ir aš. Vos išlipusi iš autobuso pasitiko apyjaunus vyras.

— Kodėl nepalikai adresą, kur išvažiuoji? Labai stačiai paklausė, lyg būčiau jo bernas ar net dar menkesnis koks samdiny. — Kam? — tepaklausiau. — Komitetui. Juk gavai įsakymą. — Jokio įsakymo negavau, — ir dar norėjau ką pasakyti, bet jis užšoko: — Kaip negavai? Visi mokytojai gavo, o tu ne? — Bet aš jau seniai nebe mokytojas, — galėčiau prisiekti, kad net šyptelėjau.

— Ne mokytojas... Buvai ir pensiją gauni. Dabar niekas darbininkų uždirbtų pinigų veltui nemėto. Dykaduonių dienos pasibaigė. Rytą aštuntą valandą kad būtum čia, valsčiaus komitete.

Norėjau ką pasakyti. Greičiausiai, kad būčiau atsisrado, bet užpakaly stovįs policininkas žiūrėjo man tiesiai į akis ir purtė galvą. Supratau, kad nereikia priešintis. Nukandau po dantis belendantį žodį ir tepasakiau:

— Gerai, — ir pasukau prie manęs belaukiančio brolio vežimėlio.

Lagaminą brolis jau buvo įsimešęs. Bevažiuojant brolis apšvietė, kad tas policininkas jau nebe policininkas, bet milicijos viršininkas. Jis toj nuovadoj tarnavo jau keletą metų, buvo geras pažįstamas, visų buvo laikomas geru, padoriu vyru. Padorus, sakė, ir dabar, tik atsiūsti piemenys per daug jį varinėja. Tada supratau ir jo galvos papurtymą, bet į komitetą kitą rytą nuėjau. Radau jau susirinkusius. Matininką, tą patį pažįstamą, kuris mūsų šaukimo ir vienkiemių skirstė, trejetą jaunų mokytojų ir dar kelis jaunos vyrus.

— Ir tamsta čia? — nustebto mane pamatęs matininkas.

— Ar nepasivėlinau? — savo ruožtu atklausu. — Ką reikės daryti?

— Ką? Ar moki planus braižyti?

— Braižyti kažin kada buvau mokėsis, bet pasakiau: — Net braižiklio rankose nesu turėjęs.

— Tai darbo tamstai ir neturiu. Krūmus kirsi ir su žymekliais lakysti man reikia tokių vyrų kaip jie, — akimis parodė į susirinkusius.

— Bet man liepė, — aiškinau.

(Bus daugiau)

AREŠTUOTI LIETUVOS LAIVAI

Lietuvos valstybinės įmonės „Jūra“ žvejybos laivai „Sūduva“ ir „Gargždai“ tebestovė areštuoti Buenos Aires, Argentinoje, uoste. Apie jų likimą rašo „Lietuvos ryto“ korespondentas Gediminas Pilaitis iš Buenos Aires, pažymėdamas, jog įmonės „Jūra“ administratoriai šiuos laivus ir juose dirbusius žmones buvo palikę likimo valiai. Bevilkiškoje padėtyje atsidūrusiems žvejams teko ieškotis nelegalaus darbo Buenos Aires mieste. Nemažai papildomų rūpesčių jie sukėlė Lietuvos garbės konsulatui Argentinoje ir tenykštei lietuvių bendruomenei, kuri žvejams padėjo kuo galėjo.

Prieš porą mėnesių prie bankroto ribos artėjanti „Jūra“ vis dėlto surado lėšų parsikrauti į namus 85 į Buenos Aires atvežtus, bet ir žūklavietes taip ir neišplaukusius žvejus. Tai buvo padaryta po to, kai žvejų šeimos oficialiai kreipėsi į Lietuvos vyriausybę bei prezidentą ir kelias dienas piketavo prie neseniai iš pareigų atleisto „Jūros“ generalinio direktoriaus Vlodo Stonkaus kabineto.

Kodėl Lietuvos laivai buvo areštuoti, o žvejai paversti savotiškais įkaitais? Kas kaltas, kad „Jūra“, pasišovusi žvejoti žuvimi knibždancioje Argentinos zonoje, patyrė milijonais dolerių įvertinamus nuostolius, kurie kiekvieną dieną didėja? Atsakyti į šiuos klausimus „Lietuvos ryto“ korespondentas paprašė oficialų „Jūros“ atstovą Argentinoje Antaną Žemaitį, rugsėjo mėnesį atvykusį į Buenos Aires su tam tikrais igaliojimais išsiaiškinti padėties ir padaryti viską, kad areštuotieji laivai kuo greičiau išplauktų į žūklės rajonus.

Išsiaiškinant laivus, A. Žemaičio nuomone, nebus lengva, nes kreditoriai „Jūrai“ yra iškelę šešias, su skolomis susijusias civilines ir vieną baudžiamąją bylas. Jas nagrinėjant, išryškėjo sunkiai suvokiamas ankstesniųjų „Jūros“ vadovų igaliojimų Argentinoje nerūpestingumas, pasirašant įvairius kontraktus su vietinėmis firmomis. Kreditoriai, pajutę, kad Buenos Aires uoste įstrigusiais laivais ir žmonėmis niekas per daug nesirūpina, pasistengė išpešti sau kuo daugiau naudos, kartais net nepagrįsdami skolų konkrečiais dokumentais.

Viskas prasidėjo nuo to, kad buvęs „Jūros“ generalinis direktorius Bernardas Kristanavičius su keliomis Argentinos firmomis pasirašė ketinimų protokola steigti bendrą įmonę. Vėliau šį projektą detalizavo „Jūros“ atstovu Argentinoje dirbęs Algimantas Valiukėnas. Pagal preliminarų sutartį „Jūra“ turėjo atplukdyti į Argentiną penkis savo laivus su igulomis ir žvejoti šios šalies ekonominėje zonoje. Argentiniečiai savo ruožtu išpareigojo nupirkti žūklės licencijas, pasirūpinti, kad Lietuvos laivai būtų laikinai nacionalizuoti (tenykščiuose vandenyse užsieniečiams leidžiama žvejoti tik su Argentinios vėliava) ir realizuoti laimikį.

1993 m. birželio 2 d. į Buenos Aires atvykęs tuometinis „Jūros“ generalinis direktorius Valdas Trinkūnas, Argentinos įmonės „Pescar“ prezidentas Carlos A. Cela Guillem ir firmos „La Ria“ prezidentas dr. Adolfo G. Granillo Ocampo pasirašė generalinį kontraktą, pagal kurį buvo įsteigta akcinė bendrovė „Jūra Pescar“. Žūklės leidimus perkančiai firmai „Pescar“ atiteko 34%, teismine praktika užsiimančiai firmai „La Ria“ – 17%, „Jūrai“ – 49% akcijų. Perleidusi kontrolinį

akcijų paketą argentiniečiams, „Jūra“ sutiko tolygiai dalytis pelnu. Sutartis buvo pasirašyta dešimčiai metų.

1993 m. birželio 19-29 d. į Buenos Aires uostą atplaukė penki „Jūros“ laivai: „Trakai“, „Abliuga“, „Sūduva“, „Gargždai“ ir „Rusnė“. Liepos 6-12 dienomis, atskridus pakaitinėms iguloms, Buenos Airose susitelkė 280 pelningai žūklei Argentinos ekonominėje zonoje pasirošusių „Jūros“ žvejų. Bet ir žūkle jie niekad neišplaukė, įvairiomis aplinkybėmis nepavykus laivams išrūpinti leidimų žūklavimui, o „Jūrai“ be dokumentų sumokėjus ir vėliau dar prasiskolinus, bandant kaip nors komercinį projektą įvykdyti.

Galutinis Lietuvos žvejų ekspedicijos Argentinos vandenyse rezultatas toks: kuriant bendrą įmonę „Jūra Pescar“, grynais pinigais investuota 936,000 dolerių. Laivuose pusantrų metų reikėjo išlaikyti 500 nedirbančių žvejų. Įmonei „Tandano“ „Jūra“ skolinga 460,000 dol., agentūrai „Argocean“, grynais pinigais investuota 560,000 dol., firmai „Alfa y Omega“ 100,000 dolerių. Skolos kreditoriams, be palūkanų ir teismo išlaidų, šoktelėjo iki 2.8 milijono dolerių.

Suteikusi plačius igaliojimus vietiniams advokatams, „Jūra“ iki A. Žemaičio atvykimo į Buenos Aires praktiškai buvo nusišalinusi nuo bylų nagrinėjimo. Teismų karuselė sukosi, samdyti juristai dirbo, bet nė vienas teismo procesas kol kas dar nelaimėtas.

Bendrai įmonei „Jūra Pescar“ išklimpus į skolas, atsivėrė galimybė pasisavinti areštuotus „Jūros“ laivus. Kas apmokės skolas, taip ir neišku. „Pescar“ sąskaita tuščia. Žlunganti įmonė pati skelbdama bankrotą pagal Argentinos įstatymus, trauks bankrutuoti ir „Jūra“. Visas jos skolas turės apmokėti Lietuvos valstybė. „La Ria“ savo akcijas perdavė naujai sukurtai įmonei, jai, be kita ko, vadovauja tie patys įmonės „Jūra Pescar“ administratoriai... Dalį realių skolų galima būtų sugrąžinti, jei „Sūduva“ ar „Gargždai“ dar šiemet pradėtų žvejoti už 200 mylių.

Kelios Argentinos firmos, pasak A. Žemaičio, neatsisako kredituoti šią ekspediciją, tačiau valdžios instancijos bijo, kad prasiskolinę Lietuvos laivai, kaip „Rusnė“, „Trakai“ ir „Abliuga“, vėl nepabėgtų nežinoma kryptimi.

Kita galimybė – pardavus „Sūduva“, gautas lėšas panaudoti skoloms grąžinti. Pradėjus žūklauti „Gargždams“, toliau padengiant skolą, gal ir atsirastų truputį lėšų, kurios būtų panaudotos teismų išlaidoms. Galbūt nerealaus skolos bus anuliuotos arba jas turės padengti visi „Jūra Pescar“ akcininkai.

Su „Jūros“ padėtimi neblogai susipažinęs ir Argentinoje gyvenantis lietuvis Artūras Mičiūdas, kurį Lietuvos vyriausybė igaliojo teikti ekonomines konsultacijas. Jo supratimu, reikia aktyviau dalyvauti teismų procesuose, samdyti prityrusius advokatus. Vyriausybės konsultantas pabrėžė, kad, abejingai reaguodama į susiklosčiusią situaciją, „Jūra“ Argentinos vandenyse „nuskandins“ dar daugiau valstybės pinigų.

Tokiai nuomonei pritaria ir Lietuvos garbės konsulas A. Rastauskas. Šiuo metu Argentinos teisme nagrinėjama leidimų pirkimo byla, kurią laimėjus, „Jūros“ skola sumažėtų beveik milijonu dolerių ir atsirastų reali galimybė išleisti „Gargždus“ žvejoti.

(LR, 01.10)

Lietuvos Vyčiai Pramonės ir mokslo muziejaus kalėdinėje programoje vaizduoja lietuviškų Kūčių pročiūsus.

Nuotr. Jono Tamulaičio

PAUKŠTIS DYGLYS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

„Yra legenda apie paukštį, kuris savo gyvenime tik vieną kartą gieda, tačiau jo giesmė yra gražiausia už bet kokio kito sutvėrimo. Apleisdamas savo lizdą, jis nenuilstamai taip ilgai ieško erskėčių medžio – iki jį suranda. Nutūpęs ir pradėjęs savo giesmę ant šakos, jis ją lenkia žemyn, siekdamas didžiausio ir aštriausio dyglio, kuris perveria jo kūnelį. Ir mirdamas, jis dar kartą pasiskelbia aukščiausia mirties kančios. Jo giesmė skamba didingiau už vuturėlio džiaugsmą ar lakštingalos fleitą. Nepalyginamo grožio giesmę jis apmoka savo gyvybe. Tačiau visas pasaulis sustoja jos klausyti, o Dievas danguje šypsoi, kadangi gėrį galima atsiekti tik didele auka.“ (Laisvos anglų kalbos vertimas iš įvado į McCullough romaną „The thorn birds“).

Pereitų metų pabaigoje Vokietijos televizija antrą kartą milijonus žiūrovų išlaikė prie „Paukščio dyglio“ (vok. „Dornen Vogel“) filmo. Tai meilės drama kunigo (vėliau vyskupo ir kardinolo) Rapolo de Briscassart (aktoriaus Ričardas Chamberlain) ir Australiško kaimo mergaitės Meggie Cleary (akt. Rachel Ward), sulaukusios iš kardinolo sūnaus, kuris vėliau taip pat pasirinko dviasienio kelią, tragiškai mirdamas prie Graikijos pakrantės.

Šiame romane autorė iškėlė du aspektus – celibatą ir kardinolo garbės troškimą. Tačiau teisingai sakoma, kad garbės troškimas yra baidi jėga, veikiantis mumyse ir prieš mus. Panašiai buvo ir su kardinolu Rapolu de Briscassart, kovojusiu su meile ir garbės troškimu.

Tikiu, kad daugelis romaną skaitė ir gal matė patį filmą, tad plačiau apie turinio nesustosius pažymėdamas, kad šis romanas – filmas labai stipriai įžeidžia

ir žemina kunigus.

Prenumeruoju tris vokiškus dienraščius. Deja, juose nepasirodė nei vienas trumpas protesto laiškelis skaitytojų laišku skyriuje už tokį Kristaus vynuogyno darbuotojų pažeminimą, tuoj pat prisimindamas rašytoją Rušdį, islamo pasekėjų pasmerkta mirties bausme. Dar toliau: kas įvyktų, jeigu rašytojas užgautų muftį? Be jokiu abejonių jis taip pat būtų pasmerkta mirčiai.

Kita medalio pusė: nuo 1995 m. sausio mėn. Vokietijoje įvedamas 7.5% solidarumo įnašas, atgautų žemių greitesniam ekonominio lygio pakėlimui. Tokiu būdu, uždirbančio viengungio pinigine „suplonės“ 54.03 markę, jeigu jo mėnesinis atlyginimas siekia 4,000 markių (vedusio su dviem vaikais – 3055 m. 6,000 m. – 103.51 m.), prie to pridant dar 720.50 m. pajamų mokestį, ligo nių kasa, bedarbio pašalpa, mėnesinius įnašus Evangelikų ir Katalikų bendrijoms ir t.t. Be to, nuo 1995 m. pabrangs gyvybės, automašinių draudimai, vaistai, benzinas ir t.t.

Amerikos gyventojams gal keistai atrodys, kad darbdavys automatiškai iš darbininko ar tarnautojo algos atskaito įnašus Katalikų ir Evangelikų bendrijoms. Šis įnašas yra apsaugotas įstatymu, tad, norint jo išvengti, reikia oficialiai pasitraukti iš katalikų ir Evangelikų b-jų, o išstojimo-pasitraukimo raštą patvirtinti notaro ar advokato įstaijoje. Palyginus jis nėra mažas, imant pajamų mokestį, kuris pvz., yra 720 markių. Tad darbdavys nuo atlyginimo atskaito bažnyčioms (tik katalikų ir evangelikų tikėjimas yra vyriausybės oficialiai pripažįstamas) dar 57.60 markių, kadangi normaliai imamas 8 proc., atsižvelgiant į vaikų skaičių, kai kuriuose kraštuose,

pvz., Bavarijoje imant 8.5 proc. Tokiu būdu, abi bendruomenės metuose surenka 17 milijardų markių (apie 11 milijardų dol.), iš jų moka algas klebonams, finansiniai remia vaikų daržėlius, katalikišką spaudą, kartais senelių namus, moka kapelioms gimnazijose ir kt. Nesistebiu, kad renkant aukas bažnyčiose, daugumas tikinčiųjų į „Klingelbentel“ (aukoms maišiukas) įmeta vieną markę.

Prie viso to dar reikia pridėti naujai įvestą slaugos mokestį. Tad kaip sumažinti atskaitomus įvairius mokesčius? Atsakymas labai paprastas – sumažinti mokesčius Katalikų ir Evangelikų b-jai!

Skaidu pranešti, bet jau pereitais metais iš jų pasitraukė virš 100,000 tikinčiųjų, o šiemet jų skaičius gal pasiekė ketvirtį milijono. Tai pažymėjo „Die Welt“ laikraštysje Vokietijos vyskupų konferencijos pirm. Mainco vysk. Karolis Lehmann. Su šiuo pasitraukimu sumažėjo bažnyčių išplaukus.

Su šeima priklausome Šv. Apaštalo parapijai Viernheime, remdami ją finansiniai (žmonai įstaiga kas mėnesį atskaito 57 m.), aukodami loterijai-metinei šventei įvairius daiktus ir t.t. Skaidu buvo klausyti Naujųjų metų proga klebono pranešimo apie parapijos dvasinį ir finansinį stovi, pažymint, kad iš parapijos oficialiai jau pasitraukė 28 tikintieji, priešžat nurodydami naujai įvestą solidarumo bei slaugos mokesčius. O kas gali įvykti per 12 mėnesių? Tai kankinant klausimas.

Nors parapija skaito virš 6,500 tikinčiųjų, tačiau sekmadienio šv. Mišias išklauso tik 15-20 proc. Tiek pat dalyvauja ir parapijos tarybos rinkimuose. Šis nuostimtis taikomas ne tik mano miestelio (jame – 32,000 gyv.), bet visai Vokietijai. Tad noriu paklausti: „Kur žygiuojate, Vokietijos katalikai, jeigu dėl gardesnio karnio ar kokio nors blizgučio traukiate iš bendrijos, ieškodami tik „panem ir circenses“ – duonos ir žaidimų?“

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

ORKESTRAS

Priimame išankstinius užsakymus, už pusę kainos! grojame ir atliekame programą banketuose, rengimuose, vestuvėse ir kitomis iškilmingomis progomis. Skambinti Algimantui Barniskui, tel. 312-436-5034.

FOR SALE

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA
1945-1990

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą 45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas – mecenatas yra Lietuvos Fondas, vardinis leidėjas – Lituanistikos institutas.

Leidiny su gausiais „Drauge“, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Knygos kaina – \$30.00. Užsiskaitant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00. | Kanada – \$6.00. | kitus kraštus – \$6.50. Illinoiso gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstybos mokesčių.

VIENA KNYGA – VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DRAUGE

- PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE. Novelės. P. Gaučys. 480 psl.
- ANTANAS KUČINGIS. Biografija, atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 psl.
- ŽVILGSNIS PRAEITIN. Straipsnių rinkinys. Jonas Kutra. 115 psl.
- OŠIANČIOS PUŠYS. Novelės. H. Mošinskienė. 176 psl.
- KETURI GANYTOJAI. Atsiminimai. Mykolas Vaitkus. 180 psl.
- ALJOSIAUS LAPAI. Humoristiniai eilėraščiai. Dr. S. Aliūnas. 87 psl.
- MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE. J. Vaišnora, MIC. 443 psl.
- ŽMOGUS REALIAME GYVENIME. Vysk. V. Brizgys. 319 psl.
- ANGLŲ NOVELĖ. Anglų raš. novelės. Sud. Pov. Gaučys. 459 psl.
- ILGESIO VALANDĖLĖS. Eilėraščiai. Leonardas Šimutis. 227 psl.
- DABARTIES SUTEMOSE. Žvilgnis | dabartį. Br. Zumeris. 167 psl.
- ALEKSANDRAS KAČANAUSKAS. Atsiminimai. Aid. Zoborienė. 60 psl.
- LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Baly. 230 psl.
- VYSK. P. BUČIO ATSIMINIMAI. II tomas. 283 psl.
- VAIKŲ AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Kun. J. Danielius. 80 psl.
- 34 EILĖRAŠČIAI. Vladas Šlaitas. 44 psl.
- RUDENIO VYNAS. Eilėraščiai. VI. Šlaitas. 55 psl.
- LUKŠIUJAI. Kaimo praeit. pasakojimai. A. Giedrius. 231 psl.
- ŽEMAIČIŲ VYSK. MOT. VALANČIUS. KUN. A. Alekna. 300 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinoiso gyventojai prideda sales tax 8.75 nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai dar turi pridėti supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimų.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Parkai ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybų įkainavimas vertui
- Perkanie ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer, Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarimus. Įkainavimas vertui.

Parduodamas namas
Brighton Parke.
Kreiptis:
tel. 312-523-5291

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyt. 71 St. ir Washtenaw Ave. vienam arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvai ir virimo įrenginiai. \$325 į mėn. + „security dep.“ Kreiptis | Alma nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

HELP WANTED

REAL ESTATE SALES ASSISTANT
New home builder looking for a responsible, conscientious person to work as a sales assistant at model home locations. Weekends and some weekdays. Lemont area.
Ask for Linda GALLAGHER & HENRY
(708) 482-8900

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA. Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okecie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

Generolo Povilo Plechavičiaus sesuo Elena Legeckienė kalba Sedos kapinėse Tautinės rinktinės savanorių, palaidotų tose kapinėse, prisiminimo iškilnėse.
Nuotr. Metėslavo Silinako

„DRAUGO“ REMEJAI

Aukos už kalendorių ir kalėdines atvirutes

50.00 dol. Birutė Šonta, Chicago, IL; Teresė Usas, Barrington, IL; Ambrose Zatkus, San Bernardino, CA;

30.00 dol. P. Shukis, Kearny, NJ; Filomena Peleckas, Chicago, IL;

25.00 dol. Dr. Irena Kuras, Chicago, IL;

20.00 dol. Vincas Klova, Bell Gardens, CA; Pranas Skrupskas, Toronto, Ont., Kanada; Terese Vedegys, Cleveland Hts., OH; Milda Matusz, Delran, NJ; S. Rickute, Putnam, CT; Algimantas Zubrickas, St. Catharines, Ont., Kanada; Aldona Andriusis, Dorchester, MA; Kazys Jasaitis, Timmins, Ont., Kanada; Ignas Varnas, Hamilton, Ont., Kanada; Pranas Kruzikas, Waukegan, IL; Vitas Kazlauskas, Lemont, IL; B. Kasperavičius, Seven Hills, OH; A. Tomkus, Juno Beach, FL; Stasys Krosniūnas, Sherwood, OR; V. Ruseckas, Sun City, AZ; Elena Roženas, Chicago, IL; Antanas Aidukas, Largo, FL; Ignas Petruskas, Chicago, IL; Stasė Prekerienė, San Jose, CA; Romas Ankaitis, Walnut Creek, CA; Anelė Šulaitis, Cicero, IL; Alfonsas Kaspuitis, Warren, MI; Juozas Kacilauskas, Lemont, IL; Jonas Kirvaitis, Chicago, IL; Antanina Vailokaitis, Los Angeles, CA; Vincas Ankus, Oak Lawn, IL; Vytautas Gaižutis, Oak Lawn, IL; Jonas Spurgis, Chicago, IL; Brother Casimir, OFM Conv., Torrance, CA; Jeronimas Kačinskas, South Boston, MA; Romas Libus, Chicago, IL; Linda Šileikienė, Weston, Ont., Kanada; Antanina Kliorienė, St. Pete Beach, FL; Elena Miknius, New London, CT; Aldona Eidukonis, Tucson, AZ; Kuljit Singh, San Francisco, CA; Elena Druskienė, Palos Park, IL; Genovaitė Diržienė,

Woodhaven, NY; Valentinas Liorentas, Chicago, IL; Vytautas Girdvainis, Chicago, IL; A. Pederienė, Southfield, MI; Mykolas Smelstoriū, Euclid, OH; B. Grajauskas, Hamilton, Ont., Kanada; Meilutė Biskienė, Downers Grove, IL; Adolph Butkus, Mission Viejo, CA; Julius Raulinaitis, Glendale, CA; Eglė Vilitis, Daytona Beach Shrs., FL; Kazimieras Paliulis, Waterbury, CT; Arūnas Grigalaukas, Marlboro, MA; Irena Ulpaitė, Dorchester, MA; B. Astašaitis, Troy, MI; Algirdas Savickas, Sunny Hills, FL; Pranas Skilandziūnas, Toronto, Ont., Kanada; Agnes Bigelis, Three Oaks, MI; A. Musteikis, Fallon, NV; Ona Skardienė, Euclid, OH; Juozas Ramanauskas, Bridgewater, MA; Birutė Čypienė, Hilton, NY; Elena Matulaitis, Los Angeles, CA; L. Ramanauskas, Oak Lawn, IL; Milda Contoyannis, Concord, MA; Antanas Tuskenis, Burbank, IL; Bronė Pakštas, Chicago, IL; V. Pleckaitis, Toronto, Ont., Kanada; Vytautas Muraška, Philadelphia, PA; Akvilė ir Benius Karklius, Cleveland, OH; Stasys Vaičiūnas, Roselle, NJ; Julius Karsas, Oak Lawn, IL; Danutė Cunningham, Alexandria, VA; Irena Galiūnas, Vancouver, WA; Ignas Budrys, Lockport, IL; Marija Macevičienė, Chicago, IL; A. Markelienė, Oak Lawn, IL;

land, OH; B. Prapuolenis, Oak Lawn, IL; Angele Katele, Chicago, IL.

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą ar kitomis progomis.

15.00 dol. Marija Strungys, Chicago, IL; Stasys Jazbutis, Surfside, FL; F. X. Skirmantas, Glendale, CA; Adolfas Merkevičius, Westland, MI; Kazys Lietuvninkas, Hickory Hills, IL; Larisa ir Aleksas Jankūnas, Cicero, IL; A. Spokas, Broomfield, CO; Gaile Janusonis, Rochester, NY; Feliksas Bočiūnas, Sunny Hills, FL; Jonas Bielskis, Rockford, IL; Vida Zubkus, Poolesville, MD; M. Janonis, Brockton, MA; Juozas Leskus, Chicago, IL; Boleslovas Novickis, Westmont, IL; Stasė Vaišvila, Oak Lawn, IL; Alfonsas Leparskas, Warren, MI; Stefanija Klimas, Oak Lawn, IL; Joseph P. Kavalaitis, Chicago, IL; Jonas Veselka, Evergreen Park, IL; Dominikas Matonis, Chicago, IL.

35.00 dol. Simas Jokubaitis, Chicago, IL; Adolfinas Czizauskas, Chicago, IL; J. Mikelionis, Seattle, WA; Juozas Gailevičius, Baltimore, MD; Juozas ir Marija Mikonis, Richmond Hts. OH;

30.00 dol. Joseph Cernius, Sacramento, CA; Alfonsas Dzikas, West Hartford, CT; Juozas Ufartas, Chicago, IL; Emilija Ciakas, East Chicago, IL; dr. Aldona Baltch-Gravrogkas, Me-

nands, NY; Janina Maciulis, Danville, CA; Algimantas Kubilius, Chicago, IL;

15.00 dol. Vytautas Jonaitis, Grand Rapids, MI; G. Klimas, Little Falls, NJ; Ona Šilas, North Miami Beach, FL; Vincas Dovydaitis-Davis, Los Angeles, CA;

Ačiū, ačiū, ačiū – tariame visiems „Draugo“ geradariams už aukas, kurios stiprina mūsų dienraščio gyvybę.

PO PENKIASDEŠIMT METŲ

VLADAS KAZLAUSKAS

1944 m. spalio 7 d. Tėvynės apsaugos rinktinės 1 pulko trys batalionai stojo į nelygią kovą su bolševikų tankų divizija, puolancija Klaipėdos kryptimi. Mūsų batalionai, būdami ginkluoti tik lengvaisiais pėstininkų ginklais, patyrė nemažus nuostolius. Žuvo virš šimto karių ir trys karininkai. Paminėti šiai liūdnei, bet garbingai 50-čio sukakčiai spalio 2 d. iš visų Lietuvos kampų žilagalviai Sedos kautynių dalyviai ir skaitlingos Šaulių delegacijos iš Zarasų, Anykščių, Šaulių, Kauno, Kretingos, Palangos, Telšių ir Mažeikių susirinko į Sedą pagerbti kritusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę Rinktinės savanorius, o „Vanagai“ – organizacijos karius.

Iškilmų pradžia buvo Sedos kapinės. Čia, prie išsirikavusių su uždegtomis žvakutėmis rankose Sedos vidurinės mokyklos moksleivių, darniose gretose išsirikavo Mažeikių SKATO, Šaulių moto desantinio bataliono kariai, su vėliavomis stovėjo šaulių būriai ir šimtai gyventojų užpildė visą didelę kapinių teritoriją. Minėjimo vedantysis – Zarasų rajono tarybos pirmininko pavaduotojas R. Juknevičius, kurio dėdė amžinu miegu nuo 1944 m. spalio 7 d. miega Sedos kapinėse, paskelbė gedulingo minėjimo pradžią.

Ant kritusiųjų broliško kapo buvo sudėti vainikai, gėlių puokštės ir uždegtos kelios dešimtys žvakučių. Kauno Šv. Antano bažnyčios klebonas Juozapas Čepėnas, kurio trys broliai kovėsi prie Sedos ir vienas iš jų, Pranas, krito didvyrio mirtimi, atliko kapo šventinimo apeigas. Kritusiems pagerbti kalbas pasakė – buvęs Plechavičiaus vietinės rinktinės kuopos vadas, majoras P. Marinkevičius. Užsienio lietuvių vardu kalbėjo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, profesorius B. Vaškėlis. Jis, kaip buvęs Sedos kautynių dalyvis, pirmo bataliono antros kuopos savanoris, pabrėžė dvasios stiprybės svarbą žmogaus gyvenimo kryžkeliuose. Kalbėdama generolo P. Plechavičiaus sesuo Elena Legeckienė pasakė „Aš su širdgėla pagalvoju apie šiuos kritusius savanorius už Lietuvos laisvę, bet kartu ir jaučiu pasididžiavimą, kad šioje žemėje, kur mano brolio vadovaujami žemaičių savanoriai 1918 metais sutriuškino pirmuosius bolševikų okupantus, o po 22 metų prieš tą patį priešą, pakilo į nelygią kovą šimtai naujų savanorių. Jie žuvo, bet jų pralietas kraujas nenuėjo veltui“.

Savo pasisakyme Birželio sukilimo dalyvis ir Tėvynės apsaugos rinktinės I bataliono 2 kuopos savanoris V. Kazlauskas, realiai pareiškė kokioje padėtyje šiuo metu yra buvę sukilėliai, Plechavičiaus ir Tėvynės apsaugos kariai bei rezistencijos kovotojai.

Sedos bažnyčioje po gedulingų pamaldų, kurias atliko Sedos, Telšių bei Mažeikių kunigai, išpūdingai į susirinkusius krepšėsi Kauno Šv. Antano bažnyčios klebonas, kunigas Juozapas Čepėnas. Jo trys broliai prieš penkiasdešimt metų kovėsi Ventos fronte ir dalyvavo Sedos kautynėse. Vienas iš jų – Pranas – didvyrio mirtimi krito už Lietuvos laisvę.

Pasibaigus pamaldoms Sedos bažnyčioje, kariuomenės daliniai, šauliai ir gausūs būriai gyventojų patraukė į Plinkšės dvarą, kuriame 1944 m. liepos spalio mėn. buvo Tėvynės apsaugos rinktinės formavimosi lopšys ir vadovybės štabas. Iš čia suformuoti daliniai buvo siunčiami į frontą prie Ventos, Virvytės ir į kitus kovos veiksnių sektorius, sulaukyti bolševikų veržimasi į vakarus ir apginti likusią Lietuvos žemę nuo antros okupacijos. Čia išsirikavo kariuomenės daliniai, šauliai, Tėvynės apsaugos rinktinės savanoriai. Prie dvaro rūmų kolonos buvo pritvirtinta lenta, kurioje iškalti žodžiai:

„Šiuose rūmuose 1944 m. liepos 28 – spalio 7 dieną buvo Tėvynės apsaugos rinktinės štabas“. Sustingus stovėjo garbės sargyba. Apie pasirengimą iškilmingam minėjimui jungtinio kariuomenės dalinio vadui – leitenantui Giniotui, raportavo šio reginio organizatorius, daktaras V. Kazlauskas.

Kretingos šaulių pučiamųjų orkestrui grojant Lietuvos himną, į plakstoką, kur prieš 50 metų plevėsavu Lietuvos vėliava, vėl pakilo trispalvė. Ją pakėlė buvęs Tėvynės apsaugos

rinktinės savanoriai – I bataliono kariai: Bronius Vaškėlis, dabartinis Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, buvęs „Vanagai“ ir TA rinktinės savanoris Adolfas Kikilas ir savanoris Juozas Radvilas.

Aidint saljutui, paminklinę lentą atidengė buvęs I bataliono 2 kuopos savanoris Vincas Seiniūnis ir II bataliono savanoris, gyvenantis Kanadoje, K. Šarapnickas. Toliau iškilnėse kalbėjo užsienio lietuvių šaulių vadas Mykolas Abariūnas ir Lietuvos šaulių sąjungos vadas Rimvydas Mintautas. Rezistencijos kovotojų vardu Tėvynės apsaugos rinktinės savanorius sveikino buvęs Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio vyriausiojo vado J. Žemaičio adjutantas Viktoras Šniuolis. Tėvynės apsaugos rinktinės savanoriams skirtus sveikinimus nuo buvusio rinktinės specialios paskirties karininko Vinco Tamošiuo ir karo mokyklos kursanto Broniaus Juodelio perskaitė buvęs kurasantas Zigmas Medineckas.

Dvelkiantį istorine tiesa Sedos kautynių dalyviams sveikinimą nuo buvusio Tėvynės apsaugos rinktinės žvalgų kuopos vado – dabartinio Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininko Broniaus Nai-

nio, perskaitė buvęs Plechavičiaus štabo karininkas Martinkus.

Iškilmingame minėjime pro prie paminklinės lentos išsirikavusius Tėvynės apsaugos rinktinės savanorius darniai pražygiavo jungtinis SKATO, šaulių ir motedesantinio bataliono dalinys.

Tuo iškilmingas Tėvynės apsaugos rinktinėi skirtas minėjimas buvo baigtas, bet neoficialiai tęsėsi dar ilgai. Gausūs susirinkusiųjų būriai klausėsi Kauno Šv. Antano parapijos klebono kunigo Juozapo Čepėno skaitomo žuvusio brolio Prano fronto dienraščio ištraukų, klausėsi Palangos Šaulių choro darniai atliekamų patriotinių dainų.

Tokiu būdu, pirmasis bolševikų sąmoningai užtrintos praeties etapas atidengtas. Didelis skaičius žmonių sužinojo tiesą apie Tėvynės apsaugos rinktinę, jos aukas už Lietuvos laisvę. Liko paskutinis, bene svarbiausias etapas, istoriškai atskleidžiantis mūsų Tautos kovą prieš okupantus, „Kovos dvasia“ knygos išleidimas. Joje skaitytojas objektyviai sužinos tos kovos priežastis ir įvertins mūsų karių ir rezistentų pasiaukojimą ir žūtį.

A.†A. JUOZAS GEDMINTAS

Ilgus metus gyvenęs Los Angeles, CA, staiga mirė 1995 m. sausio 1 d. Lietuvoje, sulaukęs 87 metų.

Nuliūdę liko: žmona Leokadija, dukterys – Milda Scott, Danutė Gedvilienė ir Danutė Barney; seserys – Stefanija Kisieliene, Jufelja Strazdienė ir Ona Kezianė. Velionis palaidotas Lietuvoje, Pakražantėje, Kelmės valsčiuje.

Paliko mums tylus kapas ir tylus skausmas širdyje.

Brangus praeivi, pažiūrėk į gėlę, Kuri virš kapo sklaidžia lapelius – Tai ji pasaulio skausmo nepakėlė, Apleido žemės purvinus kelius.

B. Brazdžionis

A.†A. SALOMĖJAI ENDRIJONIENEI TAMOŠAITYTEI

atsisveikinus su šiuo pasauliu, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą VIKTORĄ, dukrą DANUTĘ, sūnus – AUDRIŲ, GINTARĄ bei jų šeimas ir Lietuvoje seserį prof. ELENUTĘ ČERVINSKIENĘ ir jos vyrą EDUARDĄ.

Magdalena B. Stankūnienė
Jonas Kaminskas

A.†A. SALOMĖJAI ENDRIJONIENEI

mirus, velionės vaikaitė KRISTAI ŠILIMAITYTEI, ilgametei ir mielai „Grandies“ ansamblio narei, bei artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“

PETKŲ ŠEIMOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

deda daug pastangų, reikalui iškilus, patarnauti Jūsų šeimai. Visai neseniai mes pastatėme naują laidotuvių įstaigą Lemont, IL. Šie didžiuliai ir gražūs namai skirti patogumui šeimų, kurios išsikėlė į pietinius ir vakarinius priemiesčius.

Mes taip pat galime pasidžiaugti, kad priklausome „The Suburban Family Funeral Home“, Cicero, IL. Ši, pagyrimus laimėjusi, įstaiga yra puikiai įrengta, turi daug vietos automobiliams pastatyti ir aptarnauja artimuosius vakarinius priemiesčius.

Taigi, šios yra mūsų nuoširdžios pastangos suteikti pagalbą ir suraminimą Jūsų šeimai liūdesio valandose.

Visos šeimos, kurioms mes patarnavome Cicero ir Berwyn miestų apylinkėse, reikalui iškilus, gali kreiptis į Petkus-Butkus įstaigą.

PETKUS IR SŪNUS Laidotuvių direktoriai

Mūsų šeima patarnauja Jūsų šeimai nuo 1929 m.

PETKUS LEMONT CHAPEL
12401 S. ARCHER AVE (AT DERBY RD.)
LEMONT, IL 60439
708-257-6667

PETKUS MARQUETTE CHAPEL
2533 W. 71 ST.
CHICAGO, IL 60629
312-476-2345

PALOS HILLS CHAPEL
10201 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60464
708-430-4455

CICERO CHAPEL
5940 W. 35 ST.
CICERO, IL 60650
708-652-1003

Nationwide Toll Free
(Nemokamas) Tel. 800-994-7600

Sedos kapinėse buvo suruoštas visų, jose palaidotų, Tėvynės apsaugos rinktinės savanorių prisiminimas. Maldas skaitė kun. Juozapas Čepėnas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Korp. „Kęstutis“ konventas įvyks sausio 27 d., 7:30 val. vak. Ritonės ir Teodoro Rudaičių namuose, Oak Lawn, IL. Konventy dalyvaus čia iš Lietuvos besilankantis kęstutietis Kazimieras Pabedinskas.

BALFo Cicero skyrius kviečia į metinį susirinkimą sausio 29 d., sekmadienį, 11 val. ryte Šv. Antano bažnyčioje kun. Kęstutis Trimakas aukos šv. Mišias už gyvus ir mirusius skyriaus narius bei aukotojus. Mišių metu giedos sol. Laima Stepaitytė ir parapijos choras, kuriam vadovauja Marius Prapuolenis. Tuoj po pamaldų bus susirinkimas parapijos salėje. Skyriaus valdyba prašo gausiai dalyvauti.

Lietuvių Moterų federacijos klubas Čikagoje kviečia visus, 1994-1995 mokslo metais baigiančių aukštesniasis mokyklas, mokinių tėvus/motinas į informacinį pasitarimą sausio 29 d., sekmadienį, 12 val., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte (didžiosios salės gale). Pasitarimo tikslas: kaip gražiau pristatyti mūsų abiturientus lietuviškai visuomenei. Atvykite ir prisidėkite prie šios gražios abiturientų pokylių tradicijos tęsimo.

„Greitiau ateik, Kaledų seneli!“ Robertas Senkevičius „Žiburėlio“ šventėje. Nuotr. Jūratės Fischer

x **BALF**ui šiuo metu labai reikalingi naudoti rūbai ir batai. Maloniai prašome lietuvių visuomenę į tai atkreipti dėmesį ir paaukoti švirių, gerame stovyje rūbų. **BALF**as dabar ypatingai dėmesį skiria šalpai Lietuvoje ir nuolatos siūnčia rūbų, maisto ir vaistų siuntinius. Rūbai priimami Centro įstaigoje, 2558 W. 69th St., Chicago, IL, tel. 312-776-7582. nuo pirmadienio iki penktadienio 9-4 v.v.

x **Wanda Jankus** iš Delran N.J. padarė labai gražias šventines korteles, jas padavė ir, gavusi \$75 pelno, paaukoko tą sumą Lietuvos našlaičiams. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas.

x **Šv. Mišios** už a.a. Jono Ramanausko vėle, jo 50-se mirties metinėse, bus aukojamos sekmadienį, sausio 29 d., 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Visi giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti. Sūnus Liūdas. (sk)

x **Paramą globojamiems vaikams** kitiems metams pratęse su \$150 **Dalia** ir **Rimvydas Jakai** iš Norristown, PA, ir **Jeanne** ir **Timothy Dorr** su \$155. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas gauna aukas Lietuvos našlaičių gyvenimui palengvinti. Čia tie gerieji žmonės, kuriems rūpi Lietuvos ateitis – Lietuvos vaikai – našlaičiai: J.L. iš Chicago – \$100, Anne M. Lukshus iš Philadelphia, PA – \$100, Augustinas Orentas iš Chicago, IL – \$75, Valė Osteikienė iš Warren, MI – \$50, S. Bernatavičius iš Berwyn, IL – \$50, Malvina ir Petras Zdanavičiai iš Chicago, IL – \$40. Komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629, našlaičių vardu dėkoja tiems geriems žmonėms. (sk)

x **LEMONTE, PL** centre, **TRANSPAK** įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktą 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštą 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmą 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-267-0497 arba 312-436-7772. (sk)

x **ADVOKATAS** Vytėnis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel.: 312-284-0100 Valandos pagal susitarimą

Vasario 16-osios minėjimas Cicero, Ill., šįmet vyks visų Cicero lietuviškų organizacijų bendromis pastangomis. Šeštadienį, vasario 11 d., 12 valanda prie Cicero miesto rotušės (50 Ave. ir 26 St.) bus iškilmingai iškelta Lietuvos vėliava. Sekmadienį, vasario 19 d., Šv. Antano parapijoje, lietuviškose Mišiose 11 val. r. bus meldžiama už Lietuvą, o po Mišių parapijos salėje įvyks Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo paminėjimas. Pagrindinė kalbėtoja bus „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė.

Kun. Vincent Radvina, Santa Rosa, CA, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė 75 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Linkedami savo skaitytojui ir rėmėjui kun. Radvinui laimingiausių Naujų metų, dėkojame už auką.

Emilija Čiakienė, East Chicago, IL, pagerbdama savo vyro Antano atminimą, atsiuntė „Draugui“ 100 dol. auką. Kilnu ir prasminga, kai žmona savo mylimo vyro atminimą įamžina lietuviško rašto raidėje. Pagarba ir acū.

• „Drauge“ kas savaitę Tėvynės žvaigždutė džiugina ir šviečia lietuviui vaikučiumi.

ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMO PARAPIJOS VEIKLA

Sausio mėnuo. Jau Kaledų šventės praėjo. Papuošalai sudėti į dėzes kitiems metams. Dienos trumpos. Mažai saulutės. Gamta lyg ir apsnūdus. Atrodo, kad dabar būtų gana nuobodus laikas.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje žmonės nenuobodžiauja, bet kartu su savo energingu klebonu kun. Jonu Kuzinku ruošiasi įvairiems renginiams. Visų pirma sausio 29 d. per 10:30 v. ryto šv. Mišias bus minimos palaimintojo Jurgio Matulaičio mirties metinės. Po to vyks akademinė dalis ir kavutė parapijos salėje. Ši minėjimą ruošia Nekalto Prasiđeimo seselių rėmėjos.

Vasario 12 d., 10:30 v. ryte, bus aukojamos šv. Mišios Lietuvos Nepriklausomybės intencija. Vėliau tą dieną parapijos salėje, po minėjimo Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, įvyks susitikimas su svečiu iš Lietuvos, Vytautu Landsbergiu.

Metinė parapijos vakarienė įvyks kovo 12 d. Patyrusios šeiminkės savo skaniais patiekalais pavaišins susirinkusius svečius. Numatyta graži meninė programa. Tuomet taip pat ir vyks metinė parapijos loterija, kurios lėšos parapijai labai reikalingos.

Parapijos mažieji sportininkai ruošiasi rungtynėms, kurios numatytos kovo 24, 25, 26 d.

Lietuviški blynai bus kepami balandžio 2 d. Pasisotinus skaniais blynais, pusrėčių dalyviai galės vėliau tą dieną nueiti į Marijos aukštesniosios mokyklos salę pasiklausyti „Draugo“ koncerto.

Balandžio 9 d. Šv. Teresėlės draugijos narės dalyvaus šv. Mišiose, po to rengiami tradiciniai pusrėčiai.

Parapijos choras, vadovaujant darbščiam muz. Antanui Linui, ruošiasi religiniam koncertui, kuris įvyks Verbų sekmadienį, balandžio 9 d.

Lietuvos Vyčiai numato žaidimų popietę balandžio 30 d. Pasižymėkite tas datas ir pasistenkite dalyvauti šiuose įvykiuose/renginiuose, nes jie sudaro progą paminėti svarbias sukaktis arba išsiblaškyti ir pasižmonėti. Jūsų dalyvavimas taip pat parems parapiją ir tas organizacijas, kurios joje dirba. Iki pasimatymo renginiuose! **MPV**

Charles A. Zuraitis, Palos Heights, IL, kartu su prenumeratorais pratęsimo mokesčiu 1995-tiesiems metams, atsiuntė 105 dol. auką dienaščiui spausdinimo išlaidoms sumažinti. Širdingai dėkojame šiam savo skaitytojui ir rėmėjui.

x **Lemonto „Maironio“ lituanistinės mokyklos** metinis balius įvyks šeštadienį, 1995 m. vasario 11 d., Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje, 14911 - 127th St., Lemont, IL. Pradžią 6:00 v.v. kokteiliai, 7:00 v.v. vakarienė. Veiks baras ir loterija. Šokiams gros S. Gylio orkestras „Žiburys“. Bilietai: \$30 asm. (iš anksto), \$35 asm. (prie durų). Prašome rezervuoti stalus ir bilietus iš anksto skambinant Rasai Ragienei, 708-531-9522, vakarais ir savaitgaliais. Maloniai kviečiame visus mokyklos tėvelius, mokytojus, rėmėjus, senelius, gimines bei draugus! Visų laukiamė! (sk)

x **Siuntiniai į Lietuvą** laivu per **TRANSPAK**. Skubiems siuntiniams – **AIR CARGO**. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Šalta, šalta žiemutė.

LIETUVA

Tėvų žemė maža, engiama, kruvina, penkiasdešimt metų kankinta – Nepriklausoma jau – Tai stebuklas dangaus! Priskėlė! Jau laisvė gražinta! Atlapa krūtine, Su malda ir daina brolis, sesė budėjo, žuvo trylika jų ir jaunų, ir drąsių, nes laisve visi jie tikėjo..

Danutė Lipciūtė-Augienė

ŠUO IR LAPĖ

Medžioklis šuo, kartą išvydęs liūtą, ėmė vytis. Bet kai liūtas atsikusęs suriaumojo, šuo išsigando ir pasileido atgal bėgti. Lapė, ji pamačiusi, tarė: – Vargšas tu, vargšas! Vijaisi liūtą, o net jo riaumojimo persigandai.

Pasakėčia apie pasipūtėlius, kurie stengiasi galingesnius apšmeižti, bet kai pastarieji pasipriešina, tuojau šoka atgal. **Ezopas**

ŠVIETIMO TARYBOS RAŠINIŲ KONKURSAI

Švietimo taryba skelbia rašinių konkursą pradžios mokyklos 5-8 skyrių mokiniams. Uždavinys: parašyti pasaką apie save. Yra duoti piešiniai, bet jie silpni, jų negalima pateikti. Norintieji konkurse dalyvauti, kreipkitės žemiau duotu adresu ir jums tuos piešinius išsiųs. Tad, pasižiūrėję į piešinius, pasirinkite pasakos stilių: nuotykių (adventure, science fiction), detektyvinę (mystery) arba savo sugalvotą. Parašykite: 1. Kur vyksta pasaka? 2. Kada vyksta? 3. Kas pagrindinis veikėjas ar veikėjai (characters)? 4. Ką žinote apie šį veikėją ar veikėjus? 5. Kas įvyksta? 6. Kokia pasakos pabaiga? I grupė: V ir VI skyriai. Vienas ranka rašytas puslapis. II grupė: VII ir VIII skyriai. 1½ - 2 ranka rašyti puslapis. Abi grupės gali rašyti ir ilgesniais. Premijos: 20, 15 ir 10 dol. Rašiniai pasirašomi slapyvardžiu. Įdedamas atskiras vokelis su vardu, pavarde, adresu, telefono numeriu, mokyklos pavadinimu, skyriumi. Visą išsiųsti Švietimo tarybos narei Vidai Brazaitytei, 7823 Belle Rive, Ct., Tinley Park, IL 60477 iki 1995.IV.1.

STEBUKLINGAS DIENORAŠTIS

Vieną kartą mergaitė Irena ir jos šeima atvyko į naują miestą. Ji neturėjo draugų. Kai sėdėjo viena savo naujajame kambaryje, suskambėjo telefonas. Skambino Austė. Ji kvietė Ireną atvykti pas ją, nes ji su draugėmis ruošėsi eiti į kiną, todėl norėjo susipažinti su Irena. Austė pasakė savo adresą. Irena, gavusi mamos leidimą, dviračiu išvažiavo pas ją.

Irena, suradusi gatvę, ieškojo Austės namo. Ant vieno seno namo buvo Austės duotas numeris. Pastaciūsi dviratį, nuėjo prie durų ir paspaudė skambutį. Niekas neatsiliepė. Truputį palaukusi, Irena atidarė duris ir įėjo į vidų. Vaikščiojo po namą ir šaukė Austė. Užlipo į antrą aukštą ir įėjo į vieną kambarį. Ant stalo padėtas dienoraštis, bet nieko neįrašyta. Dienoraštis buvo gražiai nupieštas, Irenai labai patiko. Ji pasiėmė su savim dienoraštį ir išvyko namo, pamiršdama Austė.

Namuose Irena pradėjo rašyti dienoraštį visas savo svajones. Pavargusi, nuėjo miegoti. Kitą rytą viskas labai keistai atrodė. Irena, išėjęs į lauką, pamatė, kad ji yra tropikų saloje. Aplink ją stovėjo tarnai. Ji turėjo net savo arklį. Viskas, kas buvo parašyta dienoraštyje, išsipildė. Irena suprato, kad tai buvo stebuklingas dienoraštis. Nuo to laiko, kai jinai tik ko nors norėjo, ji įrašė į dienoraštį ir jos norai išsipildė.

Dalia Šataitė ir Inga Žymantaitė Rašinėlis rašytas Dainavos jaunučių stovykloje, 1994 metų vasarą, stebuklingos pasakos rašymo konkurso metu.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĖ

Nors mes esame gimę Amerikoje, mūsų tėvai ir seneliai yra lietuviai, tad mes irgi esame gimę lietuviams. Kad išlaikytume savo lietuvišumą, mums reikia lankyti lietuvišką mokyklą, nors ir ne visada tą noriai darome. Svarbu mokėti lietuvių kalbą, nes ji parodo mūsų tautybę. Mūsų lietuviškumas mus išskiria iš kitų žmonių tarpo. Mes galime dalyvauti lietuviškose organizacijose, sporte ir kitur. Tuo pačiu mums yra noras draugauti su lietuviams draugais. Kaip gimusiems lietuviams, mums reikia pažinti garbingą ir didingą mūsų tautos istoriją, papročius ir seniausią kalbą.

Gyvenant Amerikoje, mums reikia būti savo tautos ambasadoriais ir niekada neišsivadėti savo lietuviškos kilmės, kalbos ir gal kartais sunkiai ištariamos pavardės. Reikia stengtis sukurti lietuvišką šeimą ir savo vaikams įskiepyti lietuviškas pagirdus taip, kaip juos gavome iš savo tėvų. Labai gražus yra mums pavyzdys Amerikos Vyčiai, kurie, iš tikrųjų, mažai kalba lietuviškai, bet didžiuojasi savo lietuviškomis. Aš esu labai laimingas, kad gimiau lietuviui.

Matas Laniauskas, Clevelando Šv. Kazimiero lit. m.-lo mokynys

– Ar žuvis prakaituoja?
– Žinoma. Kaip tu manai, kas jūros vandenį padaro sūrų?

KĄ MAČIAU KELIONĖJE APLINK PASAULĮ

Tačiau salyne mes aplankėme tris salas: Tahiti, Moorea, Bora-Bora. Pirmiausia nuplaukėme į Tahiti sostinę Papeetę. Tai nedidelis miestas, daug kiniečių ir viskas labai brangu. Iš ten nuplaukėme į Mooreos salą. Ji yra už vienuolikos mylių nuo Papeetės. Labai graži sala ir kalnuota. Čia mes visą dieną laipiojom po kalnus. Kelis kartus taip palijo, kad kiauurai permirkome. Kadangi čia labai karšta, tai lietus nebaisus. Iš čia išplaukėme į Borą-Borą. Ši sala iš visų pusių apsupta rifų ir tik pro vieną vietą galima išplaukti laivu. Čia yra daug gražių paplūdimių, kuriuose labai skaidrus vanduo ir plaukioja daug gražių žuvelių. Aš čia maudžiaus ir nardžiau dvi dienas. Vanduo buvo labai šiltas. Iš čia išplaukėme į Havajų salas.

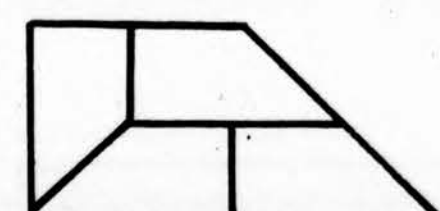
Tadas Miniotas

GALVOSŪKIO NR. 63 ATSAKYMAS

Mama tikriausiai barė broliuką, kad vienas parbėgo namo, nepalaukdamas sesutės. Žinoma, papeikė ir sesutė už neatsargumą, kad sutepė drabužius, bet pagyrė, kad nesileido į kalbas su nepažįstama moterimi.

GALVOSŪKIO NR. 64 ATSAKYMAS

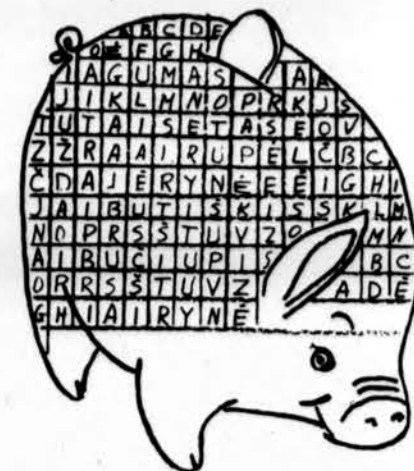
Žiūrėkite brėžinėli.

GALVOSŪKIO NR. 65 ATSAKYMAS

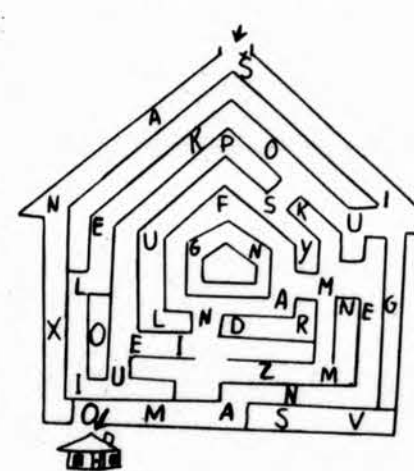
1. Moderniaisiais laikais egzekucijoms vartoti senovėje naudotą galvoms kirsti mašiną pasiūlė prancūzas gydytojas dr. Juozas Ignacas Guillotin'as, todėl, minėtą gydytoją pagerbian, nuo 1792.IV.28 ši mašina pradėta vadinti „giljotina“. (E. Brit. 10-1019; L.E. 7-231, Boston, 1956). 2. Valdovą Vytautą Didžioju pavadino Maironis savo eilėraščiuose: „Trakų pilis“ – „Tu Vytauto Didžiojo galybę matei“... Arba „Kur bėga Šešupė“ – „Čia Vytautas Didis garsiai viešpatavo“... „Čia, kur Vytautas Didysis mus ir Vilnių gynė...“ (Žiūrėk „Maironis“, rinktiniai raštai, 1-65, 125, Vilnius, 1956; Maironio „Pavasario balsai“, psl. 21 ir 54, Bavarija, 1947; „Vagos“ leidyklos „Maironis“ lyrika, 111 psl., Vilnius, 1988). 3. Garą 1769 metais „pakinkė“ mechaniniam darbui škotas inžinierius James Watt'as (1736-1819) (E. Brit. 23-309). 4. Kryžių matome šių valstybių vėliavose: Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos, Islandijos, Anglijos, Š. Airijos, Šveicarijos, Graikijos, Australijos, Naujosios Zelandijos, Havajų, Tomgos, Maltos, Italijos, bet ne Vatikano... 5. Žinoma, kad Mesopotamijoje, Tello – Lagash vietovėje, žmonės prieš 5,000 metų jau džiaugėsi fontanais. Si vietovė yra tarp Tigro ir Eufrato upių, maždaug 180 mylių į šiaurės vakarus nuo Persų įlankos. (E. Brit. 9-664, Chicago, 1968).

GALVOSŪKIS NR. 81 (Žiūrėkite piešinėlį)

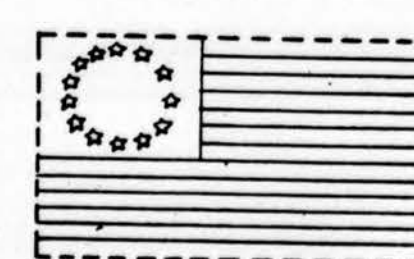
Nupiešta kiauulytė, ant kurios prirašyta daug raidžių. Tarp šių raidžių yra pasislėpę 10 Lietuvos vandens pavadinimų (upių, ežerų). Juos suraskite ir apibrėžkite: Agumas, Aibucupis, Aibutiškis, Airynė, Airupė, Aisetas, Aitra, Ajėrynė, Ajočis, Akelės. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 82 (žiūrėkite piešinėlį)

Matote didelį namą, kuriame yra keliai, nubrėžti į mažą namelį. Reikia sekti nurodytomis raidėmis, kurios ir parodo kelią į namelį. Yra ir klaidinančių kelių, pažymėtų taip pat raidėmis, jais nesekite. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 83 (žiūrėkite brėžinėli)

Čia nupiešta ankstyvesnių metų JAV vėliava. Pažymėkite, kuriais tai metais? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 84

Pasinaudodami literatūra, atsakykite į šiuos penkis klausimus: 1. Ką jūs girdėjote apie kosminius spindulius? 2. Kuo jie skiriasi nuo paprastų spindulių? 3. Iš kur jie atkeliauja? 4. Ar jie naudingi, ar pavojingi? 5. Ar jie mokslininkų ištyrė?

Už visus teisingus atsakymus – 10 taškų, už apytikrius – 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 85

1. Kurie rykliai yra žmogui pavojingiausi? 2. Kuris ryklis yra greičiausias? 3. Kaip toli mato ryklis akys? 4. Kaip jautrus yra ryklis pastyti vieną kraujo lašą plačių jūrų vandenyse? 5. Žmogui dantys gyvenime pasikeičia tik vieną kartą, iškritus pieniniams. Kiek kartų ryklis pakeičia savo dantis? Už visus teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus, gausite 10 taškų. Už trumpus ir apytikrius – tik 5 taškus.

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis